

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

**EN GÜÇLÜ BÜYÜLERİMİZ
SÖZLERİMİZDİR**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

Sevin Uryuz | Nihalatun Nakas | Ecce Termelukur | Ennah Serbes | Rasim Öztekin | Şeyket Çoruh | Selçuk Altun | Murat Menteş | Sinem Sal | Yalın Alpay | Ali Uoar | Rewhat Kercal Erkal | Baris İnce | Ömür Uzel | Adnan Özer | Levon Rağs | Dündar Hızal | M.K. Perker | Güven Erkin Erkal | Alev Karaduman | İlker Kocael | Eylem Te | İlhami Algor

Y A Ş A S I N
C U M H U R İ Y E T

BESİKTAS
BEŞİKTAŞ

NE MUTLU
BESİKTAS

RIZA
AKPOLAT

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

J.K. Rowling'in kafasında Harry Potter ve büyücüler dünyasına dair ilk fikirler, 1990 yılında Manchester'dan King's Cross'a yaptığı bir tren yolculuğunda canlandı. O yolculuktan bu yana tam otuz yıl geçti. Başına gelenlerle bu kadar yakından ilgilendiğimiz, hatta bunca süre birlikte olduğumuz dost sayısı çok azdır.

HARRY'YLE BUNCA YIL BİRLİKTE

ESKİ KAZAKLAR GİYEN YETİM

Harry Potter, hayatımıza girdiğinde on bir yaşındaydı. Hogwarts'ta yedi çetin yıl geçirdikten sonra Harry Potter ve Ölüm Yadigarları'nda macerasını noktaladı ama hayatımızdan hiç çıkmadı. Küçük yaşta hem oksüz hem yetim kaldı. Merdiven altı dolaplarında yaşad. Kuzeninin ona beş beden büyük gelen kazağını giydi. Kimse onu insan yerine koymadı. Sonra okulu oldu. Anladı ki büyüyülmüş, güçlüymüş, arkadaş edinebiliyormuş. Hogwarts'ta, Gryffindor

Harry Potter,
yüz çocuğa
bir ömür boyu
yetecek kadar
tehlike yaşadı.

Birinci'da geçen yedi yılın ardından -onca zaman boyunca hayatımızdaki en önemli çocuk olan- Harry Potter'in macerası sona erdi. Ama başkaları (resimli-resimsiz, yeni kapaklı, çocuğa mahsus, yetişkine mahsus) sona ermedi. Harry filmleri oldu. Onun da dâhil olduğu tiyatro oyunu oldu. Bu arada, Fantastic Creatures filmleri birbirini izledi.

HAYATIMIZIN

HEYECANLARINDAN BİRİYDİ

Tezisi ve eniştesini yanında bir Kemalettin Tuğcu kahramanı gibi yazarken tanıştığımız Harry Potter, son kitap Harry Potter ve Ölüm Yadigarları'nda ise on yedi yaşındaydı. Yaptı Kredi Yayınları tarafından yayımlanan kitaplarda Harry, yüz çocuğa bir ömür boyu yetecek kadar tehlike yaşadı. Sonunda rahata erdi mi? O erse de yeni kuşak var, eski hikâyeler var. Hatta

Dumbledore'un gençlik günahları bile var. Ama esas Harry macerası, serinin son kitabı Ölüm Yadigarları / Deathly Hallows ile sonuca bağlanmış oldu. Doğrusu bu durum insanın içini burkuyor. İkinci kitaptan bu yana (ben bir, ikiden sonra ve Ülkü Tamer'in çevirisinden okudum) hayatımızın heyecanlarından biri olmuştuk. Çevirmen olarak da heyecan duyardım ama asıl heyecanı okur olarak duyardım. Yeni kitabı beklersin, adı belli olur, çıkış tarihi belli olur, bir hafta önceden Remzi Kitabevi'ne ayırtırsın. O gün öğleyin gidip alırsın (sabah gidersen, dükkânı çöklük-çöklük doldurmuş oluyor). Bir günde, bilmeden bir buçuk günde okursun. O da ayrı bir heyecanı: çeviri bir gerginlik. Daha doğrusu gerginlik de çeviri yetistirmeye çalışmaktan kaynaklanır.

HARRY POTTER' TÜRKÇELEŞTİRMEK

Kutlukhan Kutlu çeviri macerasına ikinci kitapta katıldı. İlk kitabı Ülkü Tamer çevirmişti, ikinci kitabı, Sıralı Oda'sını ben aldım. Ama çok zorlandım. Çünkü fantazy ile bir muhabbetim olta da sadece heveskâr seviyesindeydim.

Edebiyat ve sinemada bu dala hüküm olan Kutlukhan'a mecburi danışmanlık görevi verdim. Ayrıca kitabın son yüz sayfası da -takvime yetismek adına- ona nasip oldu. Üçten itibaren birlikte çevirdik. En unuttuğumuz bölümünü çevirmişken Aşkaban Tutsağ'ın -üstelik de sadece on-

beş gün süreyle -bize verilmesi oldu. Üç haftada yaptık, persan olduk.

'SIRIUS'UN ÖLÜMÜ

Belki de biliyorsunuz, yeni bir kitap gelince bölümleri paylaşıyorduk; bir bana, bir sana. Ancak çok sevdiğimiz bir bölüm varsa bazen sırası bozuyorduk. Örneğin, Zümrüdüanka Yıldoğlu'nda en sevdiğim karakter olan Sirius Black'in ölümüne çok üzülmuştuk. Hatta işi kitabın yazarı J.K. Rowling'e hakarete kadar vardırıcağım az kalsın. Neyse ki Kutlukhan beni mantağa davet etti. EH! Madem Sirius ölüyor, bari benim elimde olsun diye o bölümü ben çevirdim. Kutlukhan da bazı bölümleri sahiplenip, sırası bozma pahasına çevirmişti. Birinin çok yapmak istediği ya da hiç yapmak istemediği (bu ikinci kişi genelde ben oluyordum) bölümlerin varlığı zaman zaman "bir bölüm sana, bir bölüm bana" adaletini bozdu. Ama bu kural genellikle geçerli olurdu. Çünkü kural çeviriyi çabuklaştırır, böylelikle birbirimizi beklemeyiz. Sonra birlikte oturup bölümleri okuruz. Bir çevirdiyse, öteki düzeltir. Çeviri sırasında Harry Potter sözleşimimizin çok faydasını gördük. Yüz bilgisayar sayfasına bulan ve İngilizce kelimelerin Türkçe karşılıklarından oluşan bir sözlük. Ayrıca, Ayça Sabuncuoğlu ve Betül Özdemir hemmel edilelere sahip.

YEDİ KİTAPLIK FANTASTİK SERİ

Harry'nin 11 yaşında gittiği Hogwarts Cadde

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://raftey.org>

ve Büyücük Okulu'nda, en yüzünü en büyük "kara büyü" ustası Lord Voldemort'un elinden kurtardı olamazdık taşı üzerine kurulu Felsefe Taşı / The Philosopher's Stone, devasa bir yılın olan basılıklar ile ve gene Voldemort'a boğuşmak zorunda kaldığı Sırlar Odası / The Chamber of Secrets, yahşin benin en sevdiğim çık olan ve Sirius Black ile hipogriף Salıyağının ortaya çıktığı Azkaban Tutuşu / The Prisoner of Azkaban, Üç Büyücü Turnuvası sonunda Harry'nin arkadaşları Cedric'in öldüğü ama Voldemort'un gene Harry'yi yenileye uğratamadığı Ateş Kadehi / The Goblet of Fire, Voldemort yeniden beden bulup ortalarda dolanmaya başladığı için, "bizim" tarafın Zmürüdüanka Yıldoşığı / The Order of the Phoenix, Snape ile açılan ve Dumbledore ile Harry'nin Lord Voldemort'u öldirebilmek için Hortokulak'ın peşine düştüğü Melez Pren / Half-blood Prince, Nihayet, bütün soruların cevaplandırıldığı Ölüm Yadığları / Deathly Hallows.

BÜYÜCÜLER HAYATIMIZI RENKLENDİRİYOR

Silirbazlar, büyüü değnekler, dev yılanlar, gizemli koridorlarıyla Hogwarts Cadılık ve Büyücük Okulu, en sevdiğim bulduğundan capuklu haritası, modür Dumbledore, ıksır hocası Snape, Harry'nin nefret verici ailesi, manevi babası Sirius Black, kız kafa Weasley'ler, çok bilmiş Hermione, diğer Hogwarts hocaları, yan dev saf Hagrid... Sonra büyüler ve canavarlar Salıyağ, Crickthunk, Hedwig, ejderler, Atadım Firenze, Denizhalkı ve elbette Karanlık Lord Voldemort. Büyücülerin dünyası yıllardır bizim de hayatımız renklendiriyor. Üstüla K. LeGuin, Harry Potter dizisinin başını alıp giden başarsından bir milyt gocuğunu olcaık ki, bir seferinde "Yıllar önce ben de bir büyücük okulu yazmıştım, kimse almadı" diye yakınmıştı. Üstadeye saygımız sonsuz. Hatta onun büyücülerinin, başta Ged olmak üzere, gözümüzde çok farklı bir yeri vardır. Ama bazen cebe girecek boyuta imne yolunda nafîle çabalar göstersek de sonuçta biz büyüüz. Dolayısıyla Roke büyücülerini bile çizip geyiyor. Çocukların onlara aynı şekilde muhabbet duyacağını sanıyorum. Zaten Yerdensiz dizi de her

haliyle bir büyük dızdır.

24 SAATTE 8.5 MİLYON KİTAP

Yıllar önce hayatımıza girmiş olan büyüü çocuk, son kitabı Harry Potter and the Deathly Hallows ile herkese veda etti. Bilmiyorum, Harry Potter fenomeninden haberdar olmayan biri var mıdır? Ona bakarsanız, okumamış olan bile zor bulunur herhalde. Privet Drive'da başlayan bu uzun maceranın nerede ve nasıl sona erdiğini yedinci kitabı okuyup bitirenler öğrendi. Kitap yirmi dört saatte ABD'de 8.5 milyon civarında sattı. Yani, kitabın asıl hak

Maceramız ne yazık ki bitti. Ama Harry'nin hayatımızdan çıkacağını sanmıyorum. Bence o artık klasik bir kahraman.

sahibi olan çocukları hiçe sayarak, yedinci kitabın finali hakkında önceden kalem oynatan büyükler ilgii kösteklemedi. Sonuç olarak biz (okur sıfatıyla), kitapların nasıl biteceğini merak etmek de -marşetten sonuç bildirilerinin asla anlamayacağı bir sekilde- o aradaki gelişmeleri, tek tek karakterlere neler olduğunu, hepsinin nedenlerini merak ediyorduk.

Bu nedenle de hiçbir sonuç bildirimi, kitabı okumamıza engel olamaz. Pardon, okur olarak heyecanlandım. Zaten büyükleri de hiçbir yaşta sevmemiştir.

J. K. ROWLING'IN TREN YOLCULUĞU

Son kitabın buraya geldiği cumartesi günü, çok önceden ayırttığımız kitaplarımız Çatalçeme Remzi Kitabevi'nden aldık. Hemen oracıya gıkup (çok güzel bir kafeler var) okumaya başladık. Elli kışur sayfa okuduktan sonra evlere dağıldık. Doğrusu, artık başka bir Harry kitabının yayımlanmasını beklemeyecek olmak beni çok üzüyor. Rowling de benzer bir üzüntü içindeydi. Hem yas tuttuğunu hem de inanılmaz bir başarmaya duyduğuna kapıldığını söylüyordu. "Bunca yıldır planladığım finali sonunda yazdığımı inanmakta zorluk çuyorum. Hayatımda böyleine aşın duyularını bir kışımını hissetmemiştim" diyor. J.K. Rowling'in kafasında Harry Potter ve büyücüler dünyasına dair ilk fikirler, 1990 yılında Manchester'dan King's Cross'a yaptığı bir tren yolculuğunda canlandı. O yolculuktan bu yana tam otuz yıl geçti. Başına gelenlerle bu kadar yakından ilgilendiğimiz, hatta bunca süre birlikte olduğumuz dost sayı çok azdır.

O ARTIK KLASİK BİR KAHRAMAN

İnsanlara "Mutlaka Harry Potter okuyun, seveceksiniz" diyorum. Ben sevdiğime göre onlar da sever diye düşünüyorum. Doğrusu, şimdiye kadar (bazı ükalla büyükler dışında) sevmeyene de pek rastlamadım. Evet, maceramız ne yazık ki bitti. Ama Harry'nin hayatımızdan çıkacağını sanmıyorum. Bence o artık klasik bir kahraman ve her yeni kuşaga aynı heyecanları yaşatacak.

GÖVEN

ERKİN ERKAL

UcuZ Tarih

Harry Potter ve koleksiyon konusunda örnekler çok...
Peki hangilerini almalı?

HARRY POTTER VE KOLEKSİYONCULUK

Harry Potter / Büyülü Taş, 1990'da Dost Kitabevi tarafından 3000 adet basıldığında koleksiyoncular henüz peşine düşmemişti. Ancak 11 Nisan 2001, Saat 18.10'da işler değişti. Tam o tarihte saatte bu kez "Felsefe Taşı" adıyla 25.000 adet basılacak Harry Potter dizisinin ilk romanı kitap kapaklığı baskıyla verildi. Prova baskı görüldü ve onayıldı. Üstünde baskı tarihi ve saati görülen bu prova baskıyla, Yayıncı Kredi Yayıncılarının (YKY) da Harry Potter'ta olan macerası, matbu bir biçimde başlamış oldu. Kitap güçlü bir reklam kampanyasıyla, 23 Nisan konuşlu yayınların kitaplarına dağıtılmış olacaktı. Harry Potter ve koleksiyon konusuna artık bir ömreyle başlandı. Tabii bu pargadan bir tane daha bulmak imkânı söz gibiydi. Daha bulunabilir örneklerle devam edelim.

YKY'den çıkan ilk gömme ciltli 5 kitabın numarsal özel serisi, bugün 6.000 TL gibi bir fiyatla sahafarda bulunabiliyor. Matbaadan çıkanlar gözden kaçırıp piyasaya atılan kimi hususî baskı kitap da Genişletilmiş YKY'nin Harry Potter ve Ateş Kadehi kitaplarından biri de diyebiliriz. Harry Potter adı üstündeki ekstra baskısı okunmayıp bir müddet, bu yazı yazılana 2000 TL'den müpten bekliyordu.

Daha bulunur ürünlerle devam edelim; Harry Potter film afişleri bu ara 50-100 TL arasına bulunuyor. Ancak dikkat edin dijital baskı ve afiş ayrı şeylerdir. Seriyi tamamlayıp 8 afiş bir araya getiren koleksiyoncu çok azdır. Araya birkaç teaser afiş ekleyenler daha azdır. Bir tanıya Çiğ meraklı kâğıdın altına baskılı orijinal afişler peşinde koşar. Ama makbûlî ülkemizde Türkiye baskılı olanlardır. Ancak bu Harry Potter afişlerini bulmak, 80'lerde yüz binlerce baskılan ilk Star Wars afişlerini bulmaktan daha zordur. Çünkü son 20 yılda sokak afişimeleri bitmiş, sadece salon fuayierlerinde görülecek kadar basılmıştır.

Bir de Harry Potter'ın yerli film parodiyarlaması var; "Silirbaz Okulları Bir Türk". Filmin dekor, atmosfer ve yan karakterleri için belli bir caba harcandıysa da kötü bir senaryo ve akışa sahiptir. Zorlama beldeyen aşırı espriyle iyice çekilmez olmuş. Tabii bu film afişinin değeri bir parça olmasın engellemiyor. Bir zamanlar "Türist Ömer Uzey Yolunda" ve "Dünyayı Kurtaran Adam" film afişlerine de doruk barmazlık, Süretilmiş ABD doları olmayan yine alıp bakıyordunuz. Dolar diyorunuz çünkü bu afişler artık nadiren

eBay'de bulunuyor. Bu film "Türist Ömer Uzey Yolunda" filmiyle aynı paragrafıta yer aldığı için özer dilerini ama afiş bulursanız alitemeyin alın. Afişlerden söz etmişken, Zorlu PSM'de gerçekleştirilen film müziği konser afişlerini bulmak daha zordur. Şu an bende bile yok.

"Ama bunlar pahalı ve bulmak zor" diyenlere şimdiki bulması kolay ürünlerle devam edelim.

Metala VCD ve DVD'ler DVD'lerin karton kutusu

içinde bonus CD bulunan makbûl. Plastik kapak DVD'leri ben tercih etmiyorum. VCD'lere gelince; görüntü kalitesi düşük olmakla beraber, kutusu içinde saklanan VCD'ler plastik

Beğeni ve
önseizileriniz doğru
yolu gösterecektir.
İly şanslar.

Harry Potter

Yayıncı
YKY

kutulu DVD'lerden daha değerli olacak. Olmaya başlası bile. Çünkü önce onların üretimi bitmiştir. Ayrıca dünyada gelişmiş ülkeler yasal olarak VCD konusuna pek girmedikleri için, dünya koleksiyoncuları için daha nadir bir nesne. Bir pazarlarında 1 ile 5 TL olan hâlen bulunabilir.

Harry Potter'ı kapaklarında göreceğiniz siyama, bilgisayar oyunu ve çocuk değeri de günümüzde bulması ve alması şimdiki kolay ürünler. 5 ile 25 TL arası sahaflarda bulmak mümkün. Hile kapakı zedelenmemesi adına, yaldız, lake veya ekstra renk baskılı olanlara dikkat. Hele kapakı zedelenmemesi adına, bu tip değeri dışında yine sahafarda bulunan Panini çıkartma albümlerini önerebiliriz. Bazen içindeki çıkartmaları tamamlanmış olanlar bile bulunuyor. Fiyatları 10 – 50 TL arası.

Felsefe Taşı ve Sırlar Odası filminin gösterime girdiği sırada Coca Cola bol miktarda promosyon bardak dağıtmış. Hâlen bol ve ucuz bulunmakta. 10 – 25 TL arası. Değerli birkaç yıl içinde kat kat artacaktır. Kutusuz da olsa alın. Kutulu bulunsanız daha güzel.

Ayrıca eski konsol oyun kartları, Top Trumps oyun kartları, eski gazetelerde ek olarak verilen özel dergi ve posterler gibi birçok ürün kazanmaya çıkacaktır. Tüm bunların resmi ürün olmaması dikkat edin. Hoş geri bizi "çakma" ürünler de sonradan büyük değer kazanabiliyor. Mesela 2007 yılında çıkışın olan Acem Caddesi adı bir kutu oyunu var. Telif konusuna takılmamak için öne bir kız çocuğu adı olarak çıkartılmış. Ancak kutu kapaklarında kullanılan font ve sağda duran erkek çocuk yetmiş çağınymış diyarır. Zaten bir büyüculuk okullarında başlayan ve kartlar arasındaki "Yol gösteren baykuş"ta bu oyunun Harry Potter esinlenmesi olduğu iyice Omekler çoğalabilir. Peki hangilerini almalı? Beğeni ve önseizileriniz doğru yolu gösterecektir. İly şanslar.

KAAN

ÇAYDAMLİ

BUNU BASAR MISIN?

Yaz değildi. Kısa bir an baktık, gözleri ofkeyle kaplıydı belki de acı, hiç bilemedim, boynuzlanı ise tehdit doluydu. Hiç duraksamadan Boğa'nın yanından geçip Bahariye Caddesi'ne döndüm. Kalabalıktı, her kalabalıktır. Gün boyu bunaltan güneş yaklaşan yağmurun habercisi hafif bir lodosa henüz gölgelenmişti. Vitriini turuncu renkli ekose gömlekle dolu dükkânı geçip apartmana girdim. Tüm gömleklerin yaka uçlarında küçük düğmelerin olduğu yıllardı. Üçüncükata çıktım, orası değildi, bir kat aşağı indim, orası da değildi. Asansörü çağırđım, indiğim kattaydı, 5'e bastım, orasıydı. Hiçbir zaman ilk seferinde bulamadım, artık sebebini biliyorum.

Koridordan geçip salona girdim, her yer kitap ve kâğıt döküldü, masalar arasında küçük patikalar vardı. Masası salona girip te sol taraftaydı, kâğıt ve kitap yığınları arasından bana baktı. Garip bir andı, çok garip bir andı. Varlığı tüm odayı dolduruyordu. Gözlerinden yaşlar akmaya başladı, donup kalmıştım, bir süre sonra konuşmeme ve masanın önündeki sandalyeyi gösterdi. Sandalyeyi üstündeki kitapları kucağıma alıp oturdum. Uzun, kızıl sakalları vardı. Bir süre sustuktan sonra konuşmaya başlayabili. Beni, vakitsiz kaybettiği kardeşimi benzetmişti, giren o sanmıştı. Kezban Hanım'la böyle tanıştım.

Altıkorbeş adıyla maruf, garip ve zamansız kitaplar baskımda meşhur bir yayınevim vardı. O yıllarda henüz üçüncü dünya ülkesi olduğumuz için yurt dışı yayın hakkı almayı gerek yoktu. Yayın tarihi üstünden on yıl geçen tüm kitaplar sorgusuz sualsiz

Kezban Hanım yılda bir iki defa telefon edip çağırırdı, her gittiğimde bir kitap uzatır, ya "Bunu basar mısın?" diye sorardı ya da "Bunu bastı!" derdi. Bunu bas dediği her kitabı bastım. O sefer gittiğimde, Potter serisinin ilk kitabını uzattı ve "Bunu basar mısın?" diye sordu.

Yayımlanabilirli ve basılacak o kadar çok kitap vardı ki bir ajansla ilişkiye geçmek için pek de sebep yoktu. O yıllarda ajans kurmak tıpkı benim yayıncılığım gibi tuhaf ve zamansız bir şeydi.

Bu tuhaf, buruk tanışmanın yarattığı özel bir ilişki oldu aramızda. Yılda bir iki defa telefon edip çağırırdı, her gittiğimde bir kitap uzatır, ya "Bunu basar mısın?" diye sorardı ya da "Bunu bastı!" derdi. Bunu bas dediği her kitabı bastım. O sefer gittiğimde, Potterserisinin ilk kitabını uzattı ve "Bunu basar mısın?" diye sordu. Metis Yayınları'nın Guin basmasından hemen sonra Tolkien basmış, Hobbit'in fark edilmesi için iki yıl beklemiştim. Hemen ardından da Fantastik Kungu

adını verdiğimiz seriyeye başlamıştık, bize yakıştırdı yani. Kitabı inceledim, çok güzeldi ama çocuk kitabı gibiydi, bir tür peri masalıydı. Oysa ben antî kahramanlara ve distopik evrenlere meraklıydım, kabûl etmedim. Bleden sonra

Dost Yayınları aldı haklarını, pek fark edilmedi. Sonra Türkiye yayıncılık tarihinin bilmem kaçınıc kırımına yazgındı ve Yapı Kredi Yayınları sahne aldı. Her yer Harry Potter oldu, bankamatiklerle bile Felsefe Taşı veriyorduk. Paray çekip önce bir Potter kitabı alıyor sonra Burger King'e gidiyordunuz. Sermaye nihayet yayıncılığı keşfetmişti. Sonrasını biliyorsunuz.

Bu bir kaybeden hikâyesi gibi gelebilir size ama öyle değil. Türkiye yayıncılık tarihi çoksatana kitaplar yakalayamaz ve sırf bu yüzden kaçınılmaz olarak batan yayınevlerinin hikâyesiydi doludur.

Yayıncılık sektörü çok dağınık ve çok kayıplar içerir.

Bol şans... ✨

SAHNELER

Dr. Arkan (Turan)

“DUMBLEDORE ELİNDEKİ KAĞIT PARÇASINA
BAKARKEN, UZUN BİR DURAKLAMA OLDU.
SALON'DAKİ HERKES GÖZÜNÜ ONA
DİKMİŞTİ. DERKEN DUMBLEDORE BOĞAZINI
TEMİZLEYİP ADI OKUDU:

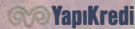
HARRY POTTER

Büyücüler dünyası, büyü
ayrıntılarla canlanıyor...
Harry Potter ve Ateş Kadehi
yüzden fazla muhteşem resimle
zenginleşiyor. Hem hayranlar
hem de yeni okurlar için
mükemmel.

Resimleyen: Jim Kay
Çeviren: Sevin Okyay / Kutlukhan Kutlu

YAPI KREDİ YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranteyp.org>

YapıKredi Sanat Yayıncılık

ALBERT EINSTEIN

$$A = X + Y + Z$$

1909, Zurich
universitesi.

TEMA, PENA PİNİNE
ANLA TOZU YORDANIR.
HAYATTA BU BİLENE SEY
TEMA, PİDELİ Mİ?

HAY!
TEMA'NIN TEK BAKIŞINA
TEBİRLİ OLMADIYIM
ANLAYIŞIM KADAR
TEMA'NIN
VAR.

ANAT?
NE LAZIM
PEKİ?

GİYİYET.

William: Alfred White
Y'Zim: Robert Kuchner

1912
Mayıs Wilhelm Park, Berlin
[Max Planck Parkı, Berlin]

AŞK BİLECEYİNİ
İNCELEYİYOR GAYİLA,
KAT?

AŞKLA DÜŞÜNEN İNSANLARI
SEPTİMLESTİRİYOR. DOĞRU,
FAVAT DUNDAN KUTLE SEKİM
FORUNLU TUTULAMAZ.

1922,
Guangzhou

NİHA
ODULU'NU
ALDINIZ.

TEBİRLİK
EDERİM.

MURATHAN
MUNGAN

Kürt halkının "Ape Musa"sı, 1960'lardaki adlandırmasıyla
söyleyecek olursak "Bilinmeyen Doğu"yu bilinin kılmıştır.

"BİLİNMEYEN DOĞU" NUN BİLİLEN MUSA ANTER'i

Ben Musa Anter'i çocukken tanıdım. Evimizin girişinde salondan geçen bir gölge olarak hatırlıyorum. Giriş salonundakıya uyanmış kitap okuyordum, caddeye bakan aile salonu girişkapısı açıldığında oradan vuran güçlü ışıktan onu bir gölge olarak görmüş, yüzünü seçemedim. Galiba yanıma gelmiş, başımı okşamış, gülümsemişti. Yaşamı gereği hakkında fazla şey bilmiyordum. Aramızda ba a baannem tarafından uzak bir hemlik olduğunu, babamla okul arkadaş olduklarını, birilerinin "Kürtçülüğü" dedikleri şeylerle uğraştığı için pekçok kişinin gözünde sakıncalı bir figür olduğuna biliyordum. O güne ilişkin net olarak hatırladığım bir diğer şeyse, o gün Irak'tan yeni gelmiş olduğunun bilgisiydi. Babam ve birkaç kişiyle birlikte evimizin caddede bakan aile salonuna geçtiler, ben kaldığım not defterini okumaya devam ettim.

Benim onu tanıdığım güne kadar ki yaşam öyküsünden elbette haberiim yoktu. Daha öğrencilik yıllarımda Dersim isyanı sırasında gözaltına alındığını, 45 gün gözaltındakaldığını, iki arkadaşıyla birlikte İleri Yurt diye bir gazete çıkardığını, ben daha 4 yaşındayken yayımladığı "Qimil / Qimil" şilri nedeniyle tutuklanıp, "49lar Davası" diye adlandırılan bir davaadamları yargılandığını, 27 Mayıs darbesinin ardından çıkartılan affı yararlanıp dışarı çıktığını Deng Barış Dünyası, Yön, Dicle-Fırat dergilerinde yazdığını, 1963 yılında bu kez de "23'er Davası" diye adlandırılan başka bir dava nedeniyle yeniden cezaevine girdiğini biliyordum. Dahaselerine inandığını, neleri savundüğünü, neyin mücadelesini verdiğini de biliyordum. Ömrünün 11,5 yılını bu çeşit nedenlerle haplerde geçirdiğiniye çok sonra öğrenecektim.

Harita Metod Defterini di otobiyografik kitabının anlattığım gibi babamla Musa Anter ismi Adana'da biriktiriyorlar. Sonra onu birkaç kezahda gördüğümü hatırlıyorum. Birinde gene bizim evinde, diğerlerinde Mardin'de Beyt-el Aynkef'e denen ailem evinde, Ayşe Tezeyri ziyarette geldiğinde karşılaştık, ben gene çocuk yaşıydım, sanırım daha sonrasında gene İsviçre'ye gelen kız kardeşim Abiyle tanıştık. Mardin Lisesi'nde okuyan oğlunu Dicle, benimortaokul yıllarında aynı zamanda Mardinspor'un, o dönem deşeyile "as futbolcusuydu" veher maçta attığı gollerle yerel birkahraman olmuştur.

"Musa amcannın benim eve yaptığı sıradan birkaç aile ziyaretinin bile, babamın emvini müdürü tarafından makamina çağırılı örtülü biçimde sorulanmasıma neden olduğunu, o günlerde beni ırkçılıkmetoçinlanatmadığını da çok sonra öğrendim" (Harita Metod Defteri, s.151, Metis Yay, 2015).

Mardin'in merkezinde yaşayan Arap aileleim, şehrin okumas-yazması takviminde "münevver kesimin" Musa Anter'emesafeli durduğuna, kuskunla karşıladığını hatırlıyorum. Onların onaylamadığı bir şeyi söylemeye veriyordu, za Meclis'te Ali Akşemsi'yi Hattâ babam bile, "Bunlar boşşeyler", diyordu. 1925 Şeyh

Sait İyann'ın bastırılması sırasında yaşananlarhafızlara kötükanmış, bu konuların konuşulması bile tüm bölgede derin bir korkuntu yaratmıştı. O zamankiçocuk aklımla bile fark ettiğim bu dışlamanın, Musa Anter'e belli belirsiz bir yakınlık ve merak duymama neden olduğunu seziyordum. Daha önce otobiyografik yapıtlarımda sözünü ettiğim, çocukça bir adalet duygusu ve vicdani bir hassasiyetle Kürtlerederdoğuya yakınlığını bunda birpayı ala gerekkti. O çocukluk ve yeniyetmelik yıllarımdahayile siyasi ihenketi konuşunsanır bir yakınlıkta busadece.

Bana Musa Anter'e ilgili anılarımsırdı. Bu kadar, hepisi bu kadar. Yalnız daha sonraki yılları anılandırmalarıyla dönüp geçirme baktığınız değerleri bulacak bir sürü ipucu barındırıyor.

Her ne kadar faileri belli olsa da, onu düzlenen suikastin arındaki gerçeklerin ayrıntılarına ne yazık ki hâlâ bilinmemektedir.

Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'ndeokuduğum öğrencilikyıllarımda faaliyetleri ş gili altındaki okulu toplu halde gider gelirdik. Bununünün önceden belirlenmiş bir yerde toplanır, ortak hareket etmeye çalışırdık. "Makine Mühendisleri Odası" gibi lokallerde farklı fraksiyonlardan kişilerin bir araya gelip tartıştığı, ortak birzemin arasıyışın yapılan toplantılaraktarıldık. Orada tanıştığım "Devrimci Doğu Kültür Okulları", "Rzgari" gibi gruplardan arkadaşlarla konuşmalarımızda Musa Anteradi geçtiği, benonu ve onun üzerine yazılanları okudukça çocukluk anımdaki gölge arkasında bir ışıkla parlayarak görünmeye başladı. Bu süreçte bir kaç kez burhanettin Altınkaya'nın "Kürtçülikle ilgili" yazdığı bir kitapta, "Kürtçülük propagandası" yapıldığı gerekçesiyle içeri alındığını öğrendiğimde artik onunkim olduğunu iyi

biliyordum. Burada Musa Anter'in mücadele tarihinden, ömrü boyunca yaptıklarından uzun uzadıya söz edecek değilim. Zaten bu işi beniden çokdaha yetkin biçimde yapacak kişilerolduğuna biliyorum. Ayrıca yazdıklarıyla görüşlerini, düşüncelerini birinci ağızdan yeterince ifade etmiş olduğu kanısındayım. Üstelik onun bir da adamı olarak mücadeleye başladığı yıllarda, Kürtlerin büyük çoğunluğunun köylerde yaşadığı, Kürtler arasındaokuma yazma oranının çok düşük olduğu düşünülürse, arında bıraktığı mirasın öneminin vektörünün çokdahaiyi anlaşılacağı düşünüyorum. Mücadeleye atıldığı daha ilk yıllarından başlayarak yılmadan, yorulmadan okumas, araştırması, yazması; hem Türkiye'deki sol hareketleri yakından izlemiş, hem pekçok kişinin varlığını da haberdar olmamış Kürt klasiklerini incelemiş, Kürt var oluşuna, kimliğine perspektif kazandırmak konusunda azımsanmayacak ölçüde katkıda bulunmuştur. Hiçbir zaman bir ideolog, bir sosyal bilimci, bir tarihçi edası takınmadan alçakgönüllü bir biçimde kendini tutanağın tutmuştu. Basın ve yayının öneminierken anlamış kuşakdan biri o da, daha ilk günlerinden başlayarakhalkın kimliği ve geçmişi hakkında bil işi suzuluşunalkaçgönüllü biçimde gidereyme çalışır, yazdıklarıyla yoksul halka ıkram ettiği bulgularıyla soğanıkcüçüğü benzetir. Yazısınperspektif, temahak ve öz gurult taleplerinden, bölgenin iktisad gelişmesinden, ulusalnı kendi kaderlerini tayin hakkına varan bir eğride genişleyen bir ufuk edinmiştir.

Onun bir dava adamı olarak kimliğinin önemli iki özelliği vardır: kanımcı. İki, her zaman barış olmasi ve bunu her kopsulda koruması olmasdır. Karşılaştığı onca haksızlığa, gördüğü oncazulme karşın, kin gütmenden, nefretle yüklenmeden, sağduyusunu, serinkanlılığınıher koruyarak sürdürmüştür mücadelesini. Yaşar Kemal'e, "Musa Anter g bi okesiz bir Kürt gormedim. Onu öldürdüğü için bağışlayıyorum bu devleti", dediten şey, onunher durumda muhafaza ettiği bu barışlı, insancıyandır. İkinci özelliğiyse, modern Kürt siyasi hareketini yekpare bir bütün olarak görmeyip, üç farklı döneme bölen kimilerinin belirtliği g bi Musa Anterher üç döneminiçinden de kendisi olarak görmıştır. Elbette farklılaşan kopsullara, değişen konjonktürlere göre çeşitli pozisyon değışiklikleri almakla birlikte temeldekiduruşu değışmemiştir, hiçbir grupsu organik bir bağ olmasın, ortak Kürt mücadelesi içinde bağışlayıcı korumaya özen göstermiştir.

Kendisiyle bir daha fiziki olarak hiç karşılaşmadık ama, yıllar biziçok sonra benim Özgür Gündem, Özgür Ülke gibi gazetelere yazdığım 90'lardayısı gazetesiinayrılma aşarında bir araya getirdi. Yıllar önce basımsıyız geçagadamda ben de o sayıların arasında gülümşedim.

Kürt halkının "Ape Musa"sı, 1960'lardaki adlandırmasıyla söyleyecek olursak "Bilinmeyen Doğu"yu bilinin kılmıştır.

Her ne kadar faileri belli olsa da, onu düzlenen suikastin arındaki gerçeklerin ayrıntılarına ne yazık ki hâlâ bilinmemektedir. Bâğındığı Türkiye artık fark bir ülke olacaktır.

AKLIMIZ
FIKRİMİZ
SANAT

DENİZKÜLTÜR, EDEBİYATLA BULUŞMA NOKTANIZ!

DenizKültür sizi birbirinden özel eserlerle buluşturuyor,
farklı dünyaların kapılarını sizin için aralıyor.

DenizKültür

Satın almak veya detaylı bilgi için:
0212 348 99 58

 ENBD

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

DenizBank

Mehmet Ali & Akgamsefası

f t i /DenizBank | www.denizbank.com | 0850 222 0 800

SELÇUK
ALTUN

BALIKSIRTI BİR GÖKYÜZÜ

"Yazmaktan nefret ederim. Diğer yandan
paraya büyük saygım vardır."
S.J. Perelman

"Pınar Sabancı için"

5081- Türk romanının ana kraliçesi Adalet Ağaoğlu'nu (1929-2020) yitirdik. "Damla Damla Günler" adlı dört "günlük" kitabı, onun birikimini ve yaşama sevincini yansıtan önemli bir kaynaktır. O oncu yapıtların da iskanladığını düşünürüm. Kitap için'lerde ne zaman "Damla Damla Günler"den alıntı yapsam, telefon açar teşekkür ederdi. İyi tanırdım, gizemli bir insandı ve soyulubir duruşuyordu. Adalet Hanım'ın kütüphanesini, arşivini ve kitaplarının telif haklarını Boğaziçi Üniversitesi'ne bağışladığı için de takdir ederim. İyi şair, vefalı insan Ömer Erdem ona bir yakın akrabası gibi ilgi gösterirdi. Işıklar içinde uyusun...

5082- 03.07.2020 tarihli Hürriyet Kitapları kapak konusu "Yaz Kitapları 2020" idi ve katan editör ve eleştirmenler üzeri kitap seçmişlerdi. Metin Celâl "Aynılık Çerçemesi Sokakı" için, "Selçuk Altun kendine has konuları Türk romanında rastlanmayacak kişiliklerdeki kahramanları ve müzik ve çizimler dolulu anlatımları her zaman edebiyat keyfi veren romanlar yazar" demiş.

5083- "Hadi entelektüel okurlar için bir roman yazayım", "Hadi onu Türk romanında rastlanmayacak kişiliklerle süsleyeyim" diye yazmaya oturdum. Ama bu tür olumlu tepkiler, edebiyata bir katkıda bulunurum anımsattığı için memnun oluyorum.

5084- Woody Allen'in 2020 ürünü ne yazık ki "Apropos of Nothing" den: Çizgi romanların yerini Stendhal ve Dostoyevski aldı... Faulkner ve Kafka'ya alışmadım, T.S. Eliot ve pek tabii Joyce eli daha kötü deneyimim oldu. Ama Hemingway ve Camus'ü sevdim kolay okunuyorlardı, denedimğin halde Henry James'i benimseyemedim. Melville'i, Emily Dickinson'ın şiirini sevdim, Yeats'in şiirini anlayabilmek için yaşamayışını okudum. F. Scott Fitzgerald idare ederdi ama Thomas Mann ile Turgenev'ırsındım. Hamlet'i, Kasabamızı'ı izledim... Ulysses'i, Don Kışot'u, Lolita'yı, Catch-22'yi, 1984'yı asla okumadım; Virginia Woolf, E.M. Forster, D.H. Lawrence'a hayır. Brontëler ve Dickens'ten hiçbir şey okumadım...

("Apropos of Nothing") Hachette yayımlıyacaktı. Çalışanları Woody Allen üvey çocuğunu taciz etti iddiasıyla kazan kaldırdı, yayınevi geri çekildi. Kitap Arcade Publishing'den çıktı.)

5085- Akademisyen, araştırmacı, yazar,

gürme ve estetik Prof. Dr. Artun Ünsal yaklaşık on yıl süren bir çalışması sonucunda elzem bir kaynak yaratmıştı. "İktidarların Sofrası" adlı yemek kültürü araştırması, siyasi tarih ve gastronomi tutkunları için bir başucu kitabı. Sürükleyici ve albenili, her nitelikli kitaplıkta bulunmalı.

5086- İlaç kapsüllerinin nicesinde bir tasarım albenisi yok mudur?

5087- Küresel kültür azası: Sybille Bedford, hem Aldous Huxley hem de karısı Maria'ya aşık. / 1976 Nobelisti Saul Bellow, insanları kitaplarını okumak için değil, çevrelerine hava atmak için edindiklerini görüyorduk. / Yirminci yüzyılın önemli filozoflarından Isaiah Berlin en fazla zamanı, kendisine gelen mektupları yanıtlamaya harcardı. Karşılaştığı önemli kişiler arasında en çok Virginia Woolf'tan etkilenmiş; heyhat Mrs. Woolf onun hoşlanmazdı. / 2001 Nobelisti V.S. Naipaul, Oxford mezunuydu. Okulu onun bir fotoğrafını asmak isteyince izin vermez, "Orada mutlu değildim, dönmem istemem" der. /

Martha Gellhorn, Ernest Hemingway'nin en ünlü karsıydı, iyi bir gazeteci ve yazardı. A.B.D.'nin 2. Dünya Savaşı'na sona erdiren çıkartması Hemingway gazeteci olarak izin alamazken Gellhorn hemşire kıyafetiyle sızmayı başardı; bilahare boşandılar...

5088- (S)OVMEK!

5089- Büyük beden kadın giyiminin öncü markası "Faik Sonmez" in kurumsal sloganı: "Mutluluğun bedeni yok."

5090- "Ardıl'dan" – Güven Turan, 2016: **BAKİŞ** Karamaya başlamış defnelerin yemişi içdeler sararmış bir fırtına karşılıyor günün eşitliğini sağanaklar indiriyor balıksırtı bir gökyüzü gece kesintisiz çakıyor şimşekler

Eylül böyle gelse de aynı duyguya mı bakardın Mart'a kırış silse bile ilerinden üç gündür esen lodosun

"Her şeyi
ama her şeyi
renklerde arıyorum,
acıyı bile."

Sali Turan

Malik Ziya Uşaklıgil

5091- S.J. Perelman (1904-1979): Yazar, nüktedan, senarist: * Gece bittiğinde, o gün ne yazdığımı farkındaysam, günü heder etmişim saymam. * Serbest yazarlığın bir avantajıdır, açlığın canının istediği yerde çekebilendir. * Yazmaktan nefret ederim. Diğer yandan paraya büyük saygım vardır.

5092- Kitap önerileri: Leviathan – Paul Auster (Çev. Seçkin Selvi), CAN / Gerekç Bir Polisin Çilesi – Roberto Bolano (Çev. Salha Nilüfer), CAN/ Aydınlık Haritası – Ertuğ Uçar, CAN / Wilson – Daniel Clowes, Karakarga / Kadıköy'ün Romanı – Safiye Erol, Kubbealtı / Diyanet, Türkiye Cumhuriyeti'nde Dinin Tanzimi – İstar Gazaydın, İletişim / Garanti Karantina – Murat Montes, AL FA / Sanı Odanın Esrarı – Gaston Leroux (Çev. Kenan Sarıalioğlu), İş Kültür / Kimse Hikâyesi Aramaç Geçenleri Anlamıyordu – Nezihe Meriç (Haz. Seval Şahin), YKY...

5093- "Kırk Yıl" – Halit Ziya Uşaklıgil, 1936: "Her şeyden biraz Mehmet Efendi." Dokmeceza Mehmet Şevket Efendi'ye bu ismi ecnebidistolar bulmuşlardı ve aralarında onu daima "Un peu de tout" diye yâd ederlerdi. O, hakikaten her şeyden biraz bilirdi. Müstahzar bir insanı merak edersiniz size derhal ferikotlamıyeyesini haberverir, merak etmezseniz bilegezerken gökte parlayan yıldızları isimleriyle nazarı dikkatinize arzeder,

yanınızda bir köpek görse bütün köpek ecnası muhtelifesini, evsaf-ı mahsusasıyla sayar, velhasıl heyetten, kimyadan yahut fizikle mihanikten malumat-ı mütevviasının içinde sizi boğar; tarihte gayr-i muntazartebahurları vardır, on beşinci Louis'in bütün metreslerini yazları ileta'dadeder, Çin imparatorluk sülalelerini şaşırmandan söylerdi.

(‘Kırk Yıl’, usta romancının yaşamöyküsü türünde öncü bir yapıttır.)

5094- Yalnızca ıssız ada ve deniz ferilerine dair kitaplardan mürekkep bir kütüphane...

Kur'an-ı Kerim muhafazası

5095- O bir entegreyetene, seçkin müzisyen ve çok satan yazardır, bir "ödüle avcısıdır" ve doğal olarak ödüllerinin nicesi müzikle ilgilidir. Yeniden baskısı yapılan bir romanının arkasında, "Romanları kırk dilde yayımlanan ve uluslararası pek çok ödüle layık görülen ünlü yazar" denmiş. Kırk dilin detayını merak ettim; örneğin iki romanı İngilizceye çevrilmişse, skorlevhasınaiki mi yazılmış?

Wikipedia ve yazarın web sitesine göre uluslararası iki edebiyat ödülü almış: 1997'de "Balkan Edebiyat Ödülü" ile 2006'da "Barnes and Noble Yeni Büyük Yazarları Keşif Ödülü." Balkan Edebiyat Ödülünün uluslararası niteliği tartışılır ama tartışılmayacak bir gerçek var: 2006 yılının ödülünü Barnes and Noble'in 28.02.2007 tarihli açıklamasına göre, kendisi değil de Ben Fountain (Brief Encounters with Che Guevara" ile) kazanmıştır.

(Bu yarılış daha önceki bir romanda da peydahlannca, ilgili yayınevinin genel yayın yönetmeninin e-posta yoluyla uyarıştım. Gelen yanıt, görevi aslında bir hatas olan o bilginin düzeltileceği şeklindeydi.)

5096- Nebahat Akin (doğ. 1930) sendikali (TÖBDER) bir öğretmendi. 1980'de Silahlı Kuvvetler yönetimine el koyunca gözaltına alındı. Bir suç yoktuyskence gördü, ailesi dağıldı. Serbest bırakılken, tuttuğu günlüğü iç çamaşırları içinde dışarı çıkardı. Doksanıncı yaş gününde oğlu, eleştirmen ve yönetmen Korkut Akin günlüğü, "Firari Defter, 12 Eylül Günlerinden" başlığıyla yayımladı. Yaşama sevincini asla yitirmeyen Nebahat Hanım, 29 Şubat günü doğduğu iç kendini 24 yaşında sayar. Tekbaşım kitabı ibretle okudum, kendisine saygılarını sunuyorum.

5097- "Firari Defter"den: Aman tanımlı Canhras bağışları! Başında bez torba, gözlerim görmüyör ama o bağışların manzara gözümün önündesanki. Bütün vücuduma, bütün duygularımı üzüntü içindeyim. Bu azmız gibi! Oğlum, kocan elimizde, doğrları söylemezsen onlara da aynı işkenceleri yaparız. Dayanılmaz işkenceler var burada biliyor musun? Falaka da var, askoya da asıyoruz, elektrik veriyoruz..." Dayanamıyorum artık söylenenleri duyuyorum bile. Oradan, tahminen küçük bir odaya alındım. Herhalde buradaki sorgucu iyi polis rolünde... "Hoş geldiniz, nasilsiniz? Ne iş yapıyorsunuz..." derken, arkadan biri "Kimlerle toplanıyorunuz, bu toplantılarda neler konuşuluyordun" gibi, şimdi unuttuğum birçok soru geldi ard arkasından... Hangisine ne yanıt vereceğini bilemiyorum insan. Sonra, biri "Tamam" dedi, "şimdi bu kâğıdı imzala." "Okumadan imzalamam" dedim. Dirediğim sırada, sırtıma beklediğim bir yumruk geldi, beni sendelekti, neredyse yüzükoyun yere kapaklancaaktım... "İşkence odasına mı alalım istiyorsun?" O sırada, o tazyiklerle yeniden canlandı kullarında... İnat etmek kâr etmiyor. Elime kalemi tutuşturdular, yalnız imza yerini gördüğüm kâğıda imzama kondurdum. Gene gözüm bağlı başka bir koğuşa götürüldüm.

5098- "Ben, Salı"den – Salih Turan, YKY, 1998: "Her şeyi ama her şeyi renklerde arıyorum, acıyı bile."

5099- Yıl içindeki bir müzayedede Osmanlı Sarayının baş kuyumcusu Aderin, Sultan Abdülhamid için t(asar) ladığısom altından Kuran-ı Kerim muhafazası açık arttırmaya sunuldu. "21,5 x 16,5 x 5 cm" boyutundaki nadir eser 2,2 kg ağırlığındaydı; 50 karatırpilanta ve 165 karatsafriden mürekkepti. 750 bin TL'den artırıma giren objenin kaç sa bidliğini takip etmedim.

5100- Oscar Wilde'dan Arkade Gidre "Yeteneğini kitaplara, dehamı hayata ayırmım." 🌸

Ötapor treler

BENOİT HAMET

Güzdü sonsuz bir çöle takılan bakışımız, ilkyaz derken -kişi gözden kaçırın...

Yabancıların en yakınıydın sen!

Nilgün Marmara

Gerçekçi ol, imkansızı iste!

Che Guevara

sanmıştık ki ikimiz yeryüzünde ancak birbirimiz için varız ikimiz sanmıştık ki tek kişilik bir yalnızlığa bile rahatça sigarız...

Atilla İlhan

Gürültüde...

**Dişi olan her şeyi öldürmeye çalışıyorlar.
Dünyayı ve kadınları; tohumları ve dereleri;
denizleri ve toprağı...**

TOPRAK, SU, HAVA, KADINLAR

Bak, olay şu: Dişi olan her şeyi öldürmeye çalışıyorlar. Dünyayı ve kadınları; tohumları ve dereleri; denizleri ve toprağı. Köylü kadınları boşuna yerlerde sürükleyerek dövmüyorlar; ellerinde kalan son bereketli toprakları alıp onlardan para yapacaklar. Her şeyden para yapmaya çalışıyorlar deli gibi. Doğuyor olan her şeyi beton döküyorlar. Beton paraları yetiştirdiği tek yeryüzü şekli çünkü, başka da hiçbir şey vermiyor. Çok paraları olacaktı onunda ve biz bir tohumun, kendiliğinden olan, gerçek bir tohumun neye benzediğini bile hatırlamayacağız. Bizetoprağı ve dereyi, denizi ve tohumu unutturacaklar.

Tohumları korumalıyız. Geçiz sandıklarından saklanan, nineden toruna geçen, geçice geçice dünyayı sürdüren tohumu. Tohum meselesi önemli. Sonunda bozulmamış, oynanmamış bir tohum dieneceğiz çünkü, tek bir tohum, yeniden kurabilmek için dünyayı.

Deniz meselesi önemli. Akdeniz meselesi önemli. Akdeniz meselesi büyükör orada zaten, Afrika'nın insanları yaşamaya çalışırken Akdeniz'de boğuluyor. Nasıl yüzmeye gidiyoruz oraya, 'tatile', aklım almıyor bazar. Denizin hayati duvarı ve şimdiki denizin dibini deşe deşe ya da la savasgemiyle ölüm sala Akdeniz'i, yerkürenin en iktıyar ve fakat en nazenn kızını da öldürmeye çalışıyorlar. Çünkü para, çünkü daha çok para. Onlar para biriktirilerindeyüzecek, biz denizi unutaacağız. Deniz için kavgı etmek, bu işe bir çare bulmak.

Dereleri öldürdük öldürüyorlar. Doymayıp yeniden öldürüyorlar sonra. Dereler örgütlenip çamur yığıyorlar cevaben, ve fakat kuşaklar arası kayıyeni den mevzileniyorlar derelere karşı. Karadeniz'in yaylaları daha size ne desin! Daha nasıl başırsın bir dere, ne kadar daha kaldırıp bütün kollarını bir nehir "lillallah!" desin!

Dağların kanlarını deşiyorlar. Bütündagların karnı delik. Dağlar hep yoksulları üzerine yıkılıyor orsonunda, otekler

paralarını alıp gidiyorlar. Allah'ın işi net'ede! Dağları korumak mecburiyetindeyiz. Gürültüye gidiyor koca dağlar. Dağlar dişi çünkü, hayatı doğuruyorlar durmadan. Çeylanları ve para için ölüm pazarına çıkardıkları bütün o eşiz canlıları doğuruyorlar. Siz ne pismişsiniz hakikaten. Bir karacayı niçin öldürür insan!

Bak kadınları öldürüyorlar. Öldürecekler, mecbur. Çünkü betonun, paradan ve cahillikten bir dünya ancak kadınlar dize gelirse kurulur. Döve döve, vura vura. Korkmadı mı! Sinmedi mi! Öyleyse daha çok. Ne kadar örsen kendini, ne kadar saklansın, işe yaramaz. Sen de çeylan gibi, karaca misali, çıkarılmışın artık ölüm pazarına. Tohum gibisin, dağ ve dere gibi, deniz ve göl gibi.

Dişi olan her şey birleşmeli. Kadın, dişi olan her şey ile dayanışıp, ondan güç alıp ona güç vermeli. Tohum için, nehir için, kadın için, dağ için ne kadar ses varsa aynı şeyi bağırarak: Öldüremezsiniz! Ölmeyeceğiz.

Sudanlı kadınlara bakıyorum şimdi. Silkeleyip atıyorlar ölüm getiren her şeyi. Bağırıyorlar: "Kadınları yeri evisi değil. Kadının yeri al-thawra!"

Başkent Ankara'ya bir toz bulutu yaklaşıyor. Polat'ından doğru kanakana kusuyor gök kendini. Olacak bunlar, daha neler olacak. Çünkü dişi olan her şey, insan olan her şeyi yalıyor. Toz bile konuşuyor duyulmadıkça havanın diğer dilleri.

Bak, bir şeyler olacak, yazıyorum buraya. Dişi olan her şey örgütlenecek. Olsun diye yazıyorum. Olmazsa çünkü çocuklarımız betoniyecek. Beton ruhları hepimizi gelecekteki çocuklarımızı öldürecek. Kupkuru bir erkeklik olacak hep buralar.

Bak, olay şu: Kendimizi ve dünyayı korumak zorundayız. ✨

haikular

**SON
BA
HAR**

yüzüne yağmış
güz sabahının çiylı
uzunapıştım

güz rüzgarı bu
alır götürür şimdi
yüreğinitut

yalnız açaçlar
dökmesin yaprağını
kim ısıtacak?

sonbaharımın
soyun yapraklarını
çıplak kalalım

serinletirdi
sesinin çağıştırsı
ne sıcaktı yaz!

kızıl saçını
savurup gitti güneş
zarafetışte

yaz çiçeğini
kitabımda kuruttum
çok bilmiş şimdi

çığlıkçığlığa
kara pullu bir balık
deniz ölüyor ✨

ASI
KIZLARA
UYKUDAN ÖNCE
HİKÂYESLER

TÜRKİYE'DEN 100 OLAĞANÜSTÜ
KADININ MASALI

İlk iki kitabıyla çok satanlar listelerinden
inmeyen, kadın erkek her yaştan insanın
baş ucunda kendine yer bulan
Asi Kızlara Uykudan Önce Hikâyeler,
bu defa Türkiye'den hikâyelerle
ilham vermeye hazırlanıyor!

11 Ekim'den
itibaren
raflarda!

hep_kitap
hep_kitap
hepkitapp
hepkitap.com.tr

hep
kitap

YAĞIZ
YILMAZ

Türk Tiyatrosu'nun yaşayan büyük ustası **GENCO ERKAL**'la buluştuk. Tiyatro, sinema, internet, saygınlık, aykırılık, yazarlar, şairler, çelişkiler ve daha birçok konuda konuştuk. Genco Erkal bilgelik, sevecenlik ve zeka dolu açıklamalarda bulundu.

TİYATRO UMUTSUZLARA UMUT VERİR

Tiyatro ne işe yarar?

Yıllar önce işe başlarken tiyatro benim için bir deneyim gösterme, kendini ifade etme aracıydı. Toplumda kendime bir yer ayırmadım ve en mutlu olacağım yerin sahne olacağını düşünmüştüm. Daha sonra tiyatronun toplumsal, siyasi işlevinin ve sorumluluğunun bilincine vardım. Dünyam değişti. Burada ufukumu aydınlatan, bana yol gösteren Brecht ve Nâzım oldu. Hızlı zamanımızdı. Dünya galkalıyordu. 1968 ortamını yaşıyorduk. Tiyatroyla devrim yapılabileceğini, dünyayı değiştirebileceğimizi düşünüyorduk. İki zalım askerî darbe yaptıktan sonra daha alçak gönüllü olmayı öğrendik. Bugün "Tiyatro insanlara moral versin, yalnız olmadığınızı hissettirsin, tiyatrodan çıkarken insanlar daha umutlu olsunlar, güç bulsunlar, o da bir şeydir" diyoruz.

YOUTUBE'DA TİYATRO İZDİHAMI

Tiyatro, canlı bir şekilde sanatçının siyirciyle yüz yüze getirir... Oyza siz, Covid-19 sürecinde YouTube kanalıma birçok yorumunuzu yüklediniz. Vebüyük bir ilgi vardı. Bu teveccühüsize hissettirdi, düşündürdü?

Boş oturmamayan bir yapıp var. Mutlaka bir şeyler üretmeliyim. O açıdan Covid-19 beni çok sarstı. Ayda en az 20 oyun oynamaya alışmış bir bünyenin aylarca evmahkum kalması, sahneden, izleyiciden yoksun bir dünyaya bağlı olması bende panik yarattı. Ben de kendimi dijital dünyaya attım. YouTube serüveni beni ayakta tuttu. Arşivimde bulunan kayıtları yayımlahızıldım. Onlarlatanıtcı videolar çektim ve evet umulmadık bir ilgi gördüm. Videoların izleyici sayıları tiyatrocular için inanılmazacak bir boyut kazandı. Örneğin Marx'ı 342 bin kişi izlemiş. İnsan bir işe yaradığını düşününce mutlu oluyor doğal olarak. Özellikle bugüne kadar çeşitli nedenlerle tiyatro izleyememiş kişilerin bu oyunları izlemesi ve memnuniyetlerini, teşekkürlerini ifade etmeleri güzeldi.

Tiyatroyu internettesizamayadüşünür musunuz?Salonda sanatçısıyirciyle karşılaşır, selamlaşır, alkışlanır. Sanal dünyaya ise yorumlar, alkışın yerini olan emojiler var...

Hiçbir şey sahnedeki canlı performansın verdiği doyumun yerini tutamaz. Kiş gelirken jimdi kara kara düşünüyoruz. Hadı yaz aylarında tek tük açık havatemsilleri yapılabildi. Havaların soğumasıyla neler olacak? Pandemiğin bugünkü gidisiyle internetin sağladığı

sokabilir misiniz? Sağlık koşulları nasıl sağlanacak? Zor günler bekliyor bizi. Tüm dünyadaki tiyatrocularla beraber dılıyoruz.

AKIL İLE YÜREĞİ DENGелеMEK

Saygın bir sanatsınız. Herkesiminilgi duyduysa, hümet ettiği biri... Halbuki günümüzde birine saygı duymak, saygı göstermek pek yaygın bir tutum değil. Saygılık sırtınızdır?

Doğrusu herkesin hoşuna gitmeye çalışmak, her nabza göre şerbet vermek de aydın kişiye yakışmaz. Tutarlı olmak lazım, güven vermek, dürüst olmak... Bunlar varsa saygın kişi olursunuz ama herkese göre değil. İnsan kendine bir yer seçiyor topluma, sonra butun yaşamı boyunca o yere layık olmaya çalışıyor.

Bizler genellikle bir meramımızı anlatamıyoruz. Kimse kimseyi pek dinlemiyor da. Fakat siz sözünüzü dinletmeyi pekale başarıyorsunuz. Bu, sözün

Hem akıl hem yürek olacak, ikisinin dengede olduğu bir anlayış. Estetik olarak da hep yeniliğe açık bir duruş.

büyüsüyle mi, tonlamayla mı ilgili? Kurulu nizama/ düzeneğe uydurmadan nasılabunu başarıyorsunuz, izaheder misiniz?

O bir kişilik özelliği. Ben hiçbir zaman kavgacı, saldırgan, buyurgan biri olmadım. Yumuşak tabiatlıyım ama bu başkalarına boyun eğeceğim, kendimi ezdireceğim anlamına gelmiyor. Sesiz sakın ama her zaman ne istediğinizi bilen, kararlı biri oldum. Düşüncelerinizde davranışlarınızda tutarlı ve inancınızın onları nasıl ifade edeceğinizi de araştırıp buluyorsunuz.

Oyunlarınızda, tarzınızda ve üslubunuzda bizi hep çekice bir muhalefet, sansatal, estetik bir aykırılık görmekeyiz...

Doğrudur, ben politik tiyatro yapmayı seçtim. Haliyle muhalif bir konumdayım. Dünyanın ve ülkenin halini beğenmeyip nasıl olması gerektiğini araştırıp anlatmak gerekıyor. Elimdeki araç da tiyatro. Burada elbet düşünceye, aklağırlıklı veren aydın tavrı bir tiyatro söz konusu. Hem akıl hem yürek olacak, ikisinin dengede olduğu bir anlayış. Estetik olarak da hep yeniliğe açık bir duruş.

İZLEYİCİ DE ÇABA SARFETMELİ

Peki ya sanat ve sanatçı hep aykırılığa mı yönelmeli?

Sanatçı doğası gereği aykırı bir varlıktır bence. Bulunduğu konumdan ve dünyadan memnun olan biri uzun soluklu olmaz. Sanatçının bir kavgası olacak. Başta kendiyile, hemen ardından içinde yaşadığı dünyayla. Yaratıcılık bence bu çatışmadan doğuyor.

Sizin sanatınız yıllara yayılıyor. Eserleriniz her daim gündemde ve topatpe. Oyunlar, şürler, kitaplar, filmler... Oyunlarınız nasıl oluyor da yıllar işi gündemde kalabiliyor? Bir nesle, arıdan gelenlere, sonrakilere hitap etmek... Bu nasıl oluyor?

Doğru yazarları seçtiğimi düşünüyorum. Bizi biz yapan, yolumuzu aydınlatan yazarlardır, ozanlardır. Sahnede, sinemada onların yazdıklarını yorumlarız. Şimdi bir Nâzım Hikmet, bir Brecht, bir Âziz Nesin, Shakespeare her zaman var olacaklar, güncelcilikleriyle bizi şaşırtacaklar. Biz tiyatroculara düşen toplumun beklentilerine duyarlı olmak, doğru eser seçip onları doğru yorumlamak. Bunun için de insanın sürekli kendini geliştirmesi, toplumun nabzını iyi tutması, sürekli kendini yenilemesi gerekıyor.

Değerli bir eserin bütün toplumsal pürüzlere rağmen elbet bir gün farkındalık sağlayacağına, ilgi göreceğini ve takdir edileceğini düşünürsünüz, âyle mi?

Evet ama kim tarafından... Doğru dürüst düşünmeyi bilmeyen, insandan çok sürü özelliği taşıyan, genellikle cahil kesimden fazla bir şey bekleyemeyiz. Onlar için öncelikle eğitim gerekecektir. Sanatçı işini doğru şekilde nasıl emek veriyor, ter doküyorsa izleyicinin de aynı ölçüde gayret, emek, duyarlılık bekliyoruz.

diğer elinde boy bir kâğıt havlu rulosu, mâtırsız göderle önüne bakıyor, rulonun içine atılmaya sözler mırdaşıyordu. Sıvı Faruk ve başkomiser ona yaklaşıyor.

Sıvı, "Tâzar evladın" dedi. "Ben cümhuriyet savcısıyım. Bir hata yaparsa tamam, yemdi bırak o çakmağı. Aa o çakmağı bana. Buraya gel. Seni götürmeye geldik."

Tâzar, savcıya şöyle bir bakıp kartonla konuşmaya devam etti.

"Senümle konuşuyorum" diye seslendi başkomiser.

"Senim Adam'la konuşuyorum."

"Ha, selamsıyö."

"Kinden selamsıyeyim?"

"Behzat amir de, tanır beni."

"Tamam."

"Söyledin mi?"

"Söyledim."

"Ne yapayım?"

"Konuşalım mı, kurdüğün kararkatla, diymen kan çöküm."

"Yummiş bo diymen kan."

"Kötü diymen kan, çok kötü diymen kan."

"Bak şimdi yamına gelecek, konuşacağız seninle. Seninle ortak arkadaşlarımız var, dostlarımız var. Tamam mı?"

"Baklaymıyş, yaklaymıyş çakarm."

Akbaşa, Behzat'ı ye yaklayıp, iki parmağın dudaklarına vurarak işaret etti. Behzat'çı sigarayı tıyardı. Akbaşa dışarda içecek zannediyordu ama o sigarayı dudakların kaysına koydu. Tâzar'ı yaklayış, Tâzar'ın görünce sıkıltı dostunu görmüş gibi gülmeye. Akbaşa yamına oturma, "Birazet ver deyalımın kardeş," dedi.

Sıvı, "Ne yapayorsunuz?" diye bağırdı.

Polisler derhale bekliyorlardı. Başkomiser de bir iki adım yaklaştı. Tâzar çakmağı uzattı, tam yakacakken Akbaşa elinden kapı. Behzat'çı koştı Tâzar'ı omuzlarından çekip aldı, polislere fırlatı. Bölge karakolunda polisler Tâzar'ı atektomik için görüp. Karakol amiri Resul, Tâzar'ı onları elinden al di, kiti kağıt patlatı, "Ülân seniröz," dedi.

"İnsan çoğu bunuy akmırlan! Senin amnakayacağım eni! Senin bize çektiğünde kime çekimirdi!"

Sıvı Faruk, "Behzat!" diye bağırdı. "O adamın da istisini çıkarın, sokun sağa yıkayın! Göz götürün diye adıyla. Yokta patlamayın, yamınız!"

Sıvı Faruk, Başkomiser Akbaşa'nı yanına aldı, "Behzat ne bürzelett!" diye sordu.

Behzat'çı Akbaşa'ya baktı, bir şey diymedi.

Sıvı Faruk, "Adın ne senin?" diye sordu.

"Akbaşa."

"Terhisliyi yaptın, adn ne?"

"İsmet."

"İsmet ne?"

"İsmet Adı Karan."

"Akbaşa başına topla! Denizlik yapma!"

"Akbaşa, 'Ülân var ya indin senin,' diye bağlamış Behzat'çı, ömün ağzını kapattı, kenara sürüldü. "Tamam tamam tamam," dedi. "Siz adıyla geçin başkomiser."

"Hayr, ne diyor o. Polisim özü bu naşu pole!"

"Polis savcı merak etmeyin, yemmiş seniröz polis. Siz adıyla geçin, görüşünüz, ben hallederim. Bir rissüa edate edin, ben emekim, ben ekibime konuşayım, siz izah edersiniz."

Sıvı Faruk öndemir. Resul ve karakol ekibi Tâzar'ı Akbaşa'nın içinden zor geçirip minibüsüyle dışarı, savcıların peşinden adıylaye doğru yola çıktı. Behzat'çı ekip aranda ilerlerken bölüf anayz gösterip "Akbaşa yaraya çek," dedi Harun'la Harun anayz arıyay çekti.

Behzat'çı, "en gel," dedi Akbaşa'ya Harun'la Hayalete baka çık. "Sıcaklan," dedi çeki arabaadan. Başkomiser ölkemisi yemmiş içimbekele dir sür, mümkün merhebe salın bir seale. "Akbaşa sen ne yapayorsun?" diye sordu Harun.

Akbaşa cevap vermedi, kalamı half eğindi, yan çenrmiş, kararkatla bakıyordu.

"Kusime bak," dedi başkomiser. "Bak bu di cide! Bak Kendisi idkarmıyş ne çakıyormuş! Bak yamın idkarmıyş. Ben ben ayırmam ha, başkomiser idkarmıyş kendin verim."

Akbaşa, "Yir ağa," dedi. Belinden silahını çıkardı, sordu.

"Benim silahı var! Polaklıyı bilmektir, kalırsız sıkı derişim."

Behzat'çı, Akbaşa'nın silahını aldı, beline taktı.

"Ülân seniröz adaman lan! Seniröz cümalkıtan! İsmet!"

"Çikim ağa. Bütün bu sapmağın manası ne! Ben artık anlayamıyorum. Adam yed yayındıkı çocuğum yamış salonun ortayında dökken bitirin bu azolan manası ne! Ben bunlara artık bir rıana veremiyorum. Yok cünet geçirmiş de, şöyle olmuştuk böyle olmuştuk da bitirmen ne! Ben ne yapayorsun ki! Ben sana bir vebey şöyle bir ya yuzden yapayorsun de. Bıcm varlımız ne! Ye yarayor de. Bıy yere neles alıp duyuruyorum. Benime kendime laydım var ne başkızına."

"Adame ne idkarmıyş çakmağı al o ya."

"Ben almısam başkızın alacaktı. Almamız zaten, yamın amına ködüğün. Tamamla gıyın."

"Emekli ol lan zaman. Emekli ol git."

"Nereye gideyim? Ben Akbaşa'dan başkızı var bitirmen."

"Git, deniz kenarında bir yere git."

"Deniz ne! Ben rıyında bile deniz gıdirmem."

"Ya git ya bir yere, kalamı dıne bıraz."

"Kula mı kıld! Ne kalamı."

"Her yere bir şey bulma lan!"

Akbaşa, bir parmağın dudaklarına vurarak işaret etti. Behzat'çı çakmağı çabı ve patladılar. Tâzar'ın berrine bulanan çakmağın olay

yerindeyken alıp çabıne koymuş, onu tutuşturmuştu yamışmış. Behzat'çı, "İn elleri yan. Akbaşa'nın da çenisi."

Harun'la Hayalete arabadan indiler, ne olup bitimi tamamlarlar arıyamamışlardı.

"Ağlı kendinizi diye yakayorsunuz ya," diye bağırdı Harun. "Konuşacağız diye çekinir siz ne yapayorsunuz! Siz ne yapayorsunuz ya!"

Behzat'çı, "Yakla Akbaşa'ya sağkocağınla götürüldün. Nibetçi doktor yaktın Oğla'nı hemmiş, 'En yal Ankarı ya giden,' dedi. Gözlemledik, geçici bir yeyler yapaymız söylediler, o da yanık kremi sürüp pansumanbeyle sarı. O da Behzat'çı'nın omurunda bir sigarayla. Sıvı Faruk dıvı teler aramış, adıylaye doğru yola çıktı.

Adıylaym başkızında ki yıkay gıllık bir katabile birimki. Polis aramın ömünü kesip kaportasını vurmaya başladılar. Karakol Amiri Resul silahını çekip dedi, "Bırakın," diye bağırdı. "Onlarmı Amkarı dargeldik."

Katabalığın arızadan bir kedi, "Siz yazıkla olusun," diye bağırdı.

Bir başkız, "Ömürize verin," dedi.

Berdiğin de, "Sizin Alamlı mıyık mu?" diye sordu.

Behzat'çı, sesizce önüne baktı, adıylaye girdiler. Behzat'çı, "Savcıdan otusagırdı, içimde başkızı savcı, içi emeyet müdürü ve Sıvı Faruk vardı."

Sıvı Faruk, Behzat'çı'ya, "Ye bak! 'Ekine eldirdi!' diye sordu."

"İzah edeceğim savcı, bılazır izah edeceğim."

"Neyse," dedi Sıvı Faruk. "İmdi Behzat'çı tam birgen, burzı yakarmış. Daha beter dibaz. Başkomiseri götürülm, o da bakanlık görülmüş, yalta alıp dıydıdan. Ankarı ya getirm diyorlar."

"Götürüm savcı."

"Akbaşa'daki Akıy gelmek. Ömü beklemiz."

"Kıyık gecek yok, ge götürürüm. Bir amına azı kapıdan çıp gıdık, katabilek arıyık."

"Katabile minisi buradan?"

"Kıyık. Şahza bir çek yekle gıdirmimümüküze."

Behzat'çı, adıylaymın notalarını emi Tâzar'ı çek yekle gıdık, bel bılazırında kımınde bekledi.

"Ağlı başkızı çekileyeceğim," dedi Harun. "Senin elin sokat."

"Gıyık yok, Sen silahını çek, yalamı yamında yirir, Hayalete sen de silahını çek, dınen yırı. Cümleğe kıyayz sıkı."

"Ağa benim silahı," dedi Akbaşa.

"Sana yok," dedi başkomiser.

Adıylaymın arka kapısında da bekleyeler vardı. Polislerin yaklaşıpını görünce adıylaymın indilerle seniröz. Omlar da arka kapıya koştı. Resul ekip arancın kapılarını açmış bekliyordu. Polisler kapıları çökürler kapıdan. Hayalete'lar Harun'le senirözle hasıya sıkı. Ben Behzat'çı, "En oldu arızatın elindeki sapayla kışarak yaklayım, başkomiser tekneyle devirdim. Arca bırıldık! Harun bir kiti kışınayğımızdı geçti, adıylaymın başkızından çıkıktı. İyç çıkıyca kadar sonırtarı terhele. Bölge karakolunun minibi de peşlerindey, içi çekiyonda ayıldı."

Tâzar, arka kışkaba otuymuşdu, bir yamıdalı kışkıl diğirde Akbaşa vardı. Elindekik raketu mına mıl mıl bir yeyler anı tıyay başkızı.

Harun, "Mediyorano?" diye sordu.

"Beligilayım," dedi Hayalete.

Harun dikiz yapmasın dıyöz, "Ne diyorun lan!" dedi.

Tâzar sustu, önüne baktı.

"Malıma bıyınun elinde kartoncu."

"Kalon," dedi başkomiser. "O kalın. Sinek Adam'la konuşuyorsun onunla."

Kıyık yırı senirözle, meden bir yığırın başkızı. Yal kenarında kışkılardan kararkatı berrine, insan şıkırtını arıyormuştu başkızın. Sıvı Faruk'un kışın bekliyordı arada. İpegen birim uyur, diğirini çıkıyordı. Hıç yan yerlerden geçiyormuşmuşu içi yırık elinde, ileri gıyımır dığir dığir yığır.

Akbaşa, anden Tâzar'ın suratın ortasına bir tane tokat yaptırdı.

"Ne diyor lan," diye diğir başkomiser arıyca.

"İshlah belatı vermesin," dedi Harun. "Desene lan tavaleim var diye. İleride benizlik yarı."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteoy.org>

Mehmet Ali Aksoy

YALIN ALPAY

Günlüğünde şöyle yazar: "Bir yabancıdan daha yabancı yaşamım." Annesine ise "Hepiniz bana yabancısınız" der. Haklıdır: Kafka bir yabancıdır.

KAFKA'NIN MİKRO EVRENİNDE AVRUPA'NIN MAKRO SARSILIŞLARI

Birinci Dünya Savaşı'nın hemen öncesinde Avrupa'da yüksek bir ekonomik refah, kamamıyla öykülebilir bir gelecek, oldukça güvenli bir yaşam ve ülkeler arasında pasaportsuz geçiş özgürlüğü vardı. Sanki kıta ebedi dengeyi bulmuştu ve yaşam, savaşların, ekonomik bulumların, istikrarsızlıkların tümüne bağımsızlık kazanmıştı. Bundan sonrası anı mutluluğu. Bu dönem Stefan Zweig, Dünyün Dünyası kitabında uzun ve ayrıntılı şekilde anlatır, 1914 arifesindeki Avrupa'yı bir Cennet olarak betimler. Oysa Zweig'a aynı dönemde -aralarında yalnızca iki yıl vardı- ve aynı ülkede, -Habsburg İmparatorluğu'nda- doğan Kafka için Avrupa, Cennet'e en uzak yerdir.

HASSAS RUH

ERKEN SARSILIR

İki yazarın Avrupa tasarımları arasındaki dev farkın nedeni, insanı zayıflıkları tümünü olanca derinlikle içselleştirmiş Kafka için en küçük sorunların bile aşılmaz dağlar gibi görünmesi ve yaşamın olumsuzluklarına karşı herkesten çok daha hassas duygular taşımasıdır. Kafka, en ufak sarsıntıları dahi algılayabilen ve kaydeden bir sismograf gibidir. Benliğinin zaafı ve güçsüzlüğü, Kafka'nın Avrupa'nın yaşayacağı felaketler dizisine dair sıradan insanların duyum eşliğinde kalan tüm öncü belirtileri en derin şekilde hissetmesine yol açmış ve güçsüz benliği bir yazar olarak en büyük gücü haline getirmiştir.

Kafka'nın Avrupa'ya yaklaşan felaketleri sezmesinde, Habsburg İmparatorluğu'nda yaşamasının da belirgin bir etkisi vardı. Savaş sonrası Avrupa'da ortaya çıkacak olan devlet ile vatandaş arasındaki bürokrasi ilişkisi ve farklı etnik gruplar arasındaki hiyerarşik katmanlaşma Habsburg İmparatorluğu'nda Avrupa'nın diğer ülkelerine oranla daha erken başlamıştı. Burada devletin vatandaşları kurduğu soğuk bürokratik ilişki insanı bir evraka ve bir seri numarasına indiriyordu. Koridorları aşagılama kokan devlet dairelerinde kişi yürekçağırtısı içerisinde kapıdan kapıya gönderiliyor, bir suçluyum gibi muamele görüyor ve halletmek istediği iş yüzünden her türlü gurur kişi tavırla karşılaşıyordu. Bir sosyal sigorta memuru olarak Kafka da tam bu bürokrasinin ortasında yaşayıyor ve olağanüstü hassas duyularıyla gelecek on yıllarda tüm Avrupa'yı kapsayacak olan devletin birey üzerindeki baskısını hissediyordu. Henüz işleyen bir toplumdaki çürümenin, yaşadığı günün bürokratinin yarınin saldırganının ve celladının, göze görünmeyen tohumda oluşan yıkım kokusunu alıyordu.

kavuracak olan devletin birey üzerindeki baskısını dahi o dönemde en ağır şekilde tüm varlığıyla hissediyordu. Henüz işleyen bir toplumdaki çürümenin, yaşadığı günün bürokratinin yarınin saldırganının ve celladının, göze görünmeyen tohumda oluşan yıkım kokusunu alıyordu.

EN YABANCI

Döneminin ağırlığını herkesten daha fazla taşıyan ve geleceğe ilişkin öngörütleri toplumun genelinden farklı olan her yazar gibi Kafka da toplumla bütünleşememiş ve her şeye, herkese yabancılaşmıştır. Üstelik Kafka'nın yaşadığı toplum, devlete ve sanat alanına yabancılaşması için pek çok çevresel etmen de vardı. Yahudi bir aileden geldiği için tipik bir Hristiyan dünyası insanı değildi. Fakat Yahudiğini umursamadığı için tümüyle Yahudilerden de sayılmazdı. Prag'da Almanca konuşan çok küçük bir azınlığın üyesi olarak tam anlamıyla

bir Çek ya da bir Prag insanı değildi. Bununla birlikte Almanca konuşan bir Yahudi olduğu bir anlamıyla Bohemyalı bir Alman olduğu da söylenemezdi. Bohemyalı olması ise, tam anlamıyla Avusturyalı olmasını önliyordu. Sosyal sigorta memuru olarak tam burjuva değildi. Bir burjuva ailesinin oğlu olarak tümüyle emekçiler sınıfına giremiyordu ama bir ofis çalışanı da değildi zira kendisini bir yazar olarak hissediyordu. Kısacası Kafka için her yer bir yabancılaşma ortamıydı. Bu nedenle Kafka bıkıp usanmadan, yaşamında da, yazınında da yabancı olduğu varlığın içinde kendisine bir yer bulabilmeye çalıştı. Günlüğünde şöyle yazar: "Bir yabancıdan daha yabancı yaşamım." Annesine ise "Hepiniz bana yabancısınız" der. Haklıdır: Kafka bir yabancıdır.

MİSTİK NİHİLİST

Bununla birlikte Kafka bir umutsuz değildi, yalnızca bir tankir. Yaptıkları, dünya karşısındaki tutumunu ortaya koyar. Çalışmaları ne bu dünyanın edindiği birer kopyası ne de birer ütopadır. Mevcut dünyayı açıklamak ya da dönüştürmek istemez. Yalnızca bu dünyanın yetersizliğini duyurur ve onu aşmaya çağırır. Yabancılaşmış bir evrendir fakat bir ışık, bir çıkış yolu arar, bir umut peşindedir. Mistik bir nihilisttir, aklın ötesinde kalan evrenin sözcüsüdür. Fakat Kafka yurdunu bulamadan tükenir.

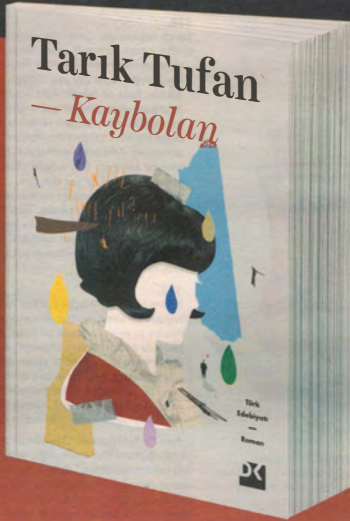
DÜNYA BİREYİ EZİP GEÇİYOR

Kafka bizi yabancılaşmanın sınırlarına kadar getirir, yorulmak bilmeden bu sınırlara saldırır fakat onu aşmayı başaramaz. Yaptıklarıdan çoğunun yarın birkakmış olması bir rastlantı değildir. Cehennemin çemberlerinden geçmiştir, uzupuz bir tünelin sonundaki ışığı görmüştür fakat artık nefesi kesilmiştir. Onun yurdu yabancılaşmanın ve yabancılaşmaya ilişkin bilincin yurdudur. Artık kişi kendisine de yabancılaşmaktadır. Kahramanları kendi benliklerinden yavaş yavaş sıyrılma başlarlar. Amerika romanında kahramanın Karl Rossman adını taşıırken, Dava'da bu ad azalarak Josef K'ya iner. Şato'da ise kahramanın adına ilişkin K, dan başka bir şey kalmamıştır. Kahramanlar artık kendilerine bile yabancı ve bireyin dünyayı asla etkileyemeyeceği duygusunu egemenliği altındadır. Kafka'nın bireyi dünya karşısında ezilip gönen, azın da olduğu: kimsenin umursamadığı, fakat yalnızca ezmek isteyen bir böcek.

Kafka için
Avrupa,
Cennet'e en uzak
yerdir.

Tarık Tufan,
beklenen yeni romanıyla
okurlarını yine
eşsiz bir yolculuğa çıkarıyor.

Kaybolan,
hatıralarla yüzleşmenin,
ilk aşkın ve kendini aramanın
evrensel hikâyesi.

Kaybolan,
yaralı dünyalarda,
kırık hayatlarda,
saklı hüznlerde ve
İstanbul sokaklarında
dolan bir roman.

ALI LIDAR

"Yarın kızımın doğum günü. Bir günlük iş arıyorum. Ne olursa!"
Alın size on kelimeyle dünyanın en hüzünlü öykülerinden biri!

ISKALANMIŞ KİTAPLARI HATIRLATMA GİRİŞİMİ

375.

"Ben de alabilir miyim" dedi. Çarşon mutfağa doğru yürürken, başka bir masadaki kişinin erkeği "biz de alabilir miyiz?" diye ekledi. İlk ben söylemiştim çayı. Karşı masadaki adam "ben de". Çiğdem erkeği "biz de" demişler ve "de" bağlacıyla varlığını onaylamışlardı. Buradaki de dahi anlamına geldiyken çili aynı sayıya "de" idi ama bizi bir araya getirmişti. Tanışmamamıza rağmen bir bardak çay sayesinde bir tür birliklik yayıyordu. Hesabı istediğimdeyse sus çıkmadı. "Çay bambaşka" dedim içimden. Kalktım. Eve geldim. Ev iyidi. Ev iyidi. Varlığınızın onaylanmasına ihtiyaç yoktur evde. Onaysız onaylı otursunuz!

376.

-İskalanmış Kitapları Hatırlatma Girişimi-

C. Cabrera fanfante - Kapanda Üç Kaplan: Infante'nin yazdığı en önemli kitap olarak kabul edilen Kapanda Üç Kaplan, devrim öncesi Havana kentini mesken edindiği bir Batı'da cambazı kafadarın gözünden Küba'yı, Batista rejiminin ülkeyi yavaş yavaş devrime götüren kargaşasını ve sıradan insanların beklentilerini, sıkıntılarını ve çaresizliklerini masalsı bir dille anlatır. Tıpkı Joyce'nin Dublin'i gibi Infante'nin de Havana'yı kitabın asıl baş kahramanıdır. Infante kitabının yüksek sesle okunmasını önerir, gece okunmasında ısrar eder. Çünkü der, romanın kaybedenlerin gecesini kurtuluşu

Marigat Schreiner - Hayatı Kırıklıkları Kitabı:
Kritik anın basit özeti şöyle yapılabilir. Ölümün
bir kadının hayatına hestaplaşması... Schreiner
nihai sona geldiğimizde bir bekleyen tek şeyin
hayat kırıklığı olduğunu; doğumdan ölüme dek
yaşamımızın her anını oluşturan çabalarımızın
anlamışızın aca ama aynı zamanda da komik
bir dille anlatır. "Doğumla birlikte keşfetmeye
başladığımız dünyanın giderek büyüyen yitirisi,
umut ve beklentilerimizin boşa çıkışı, hayat
tarzımızın kalıplaşması ve olanaklarımızın
giderek daralışı Schreiner'in elinde trajik-komik
bir bilanço'ya dönüşür." Kitaptan tadımlık bir
parça veriyorum aşağıda...

"Her şeyin eskisi gibi olabileceğini düşünürsün hep. Ama her şey eskisi gibi olmayacaktır. Hiçbir şey."

Kırışıklıklar hiçbir zaman düzleşmeyecektir.
Ne duruş bozukluklarımız, ne görme,
iştme duyularımızdaki zayıflıklar ne de
eklemlerimizdeki hasarlar giderilebilir
cinstendir... Her burkulma, her deneyim, her aşk
ve her sitem gibi. Her şey ardında izini bırakır.
Özellikle de hayat..

Jay Parini - Benjamin/Dar
Geçitteki Aydın:
20. yüzyılın en büyük
entelektüllerinden
biri olan Walter

Her şey ardu
izini bırakır.
Özellikle de
hayat...

Benjamin'i bir roman kahramanı olarak
karşıma çıkartı Panini. Benjamin, Avrupa'nın
karanlık ve yitık günlerinde ayakta kalmaya
çalışırken, son zoraki gezginliğini İspanya
sınırında intiharla noktalamayarak arkasında
belki de hiçbir zaman cevaplanamayacak
sorular bırakır. Kitap, bu sorulara bir yanıt
verilebilir umuduyla yazılmıştır. Bir biyografi
iki tasarımları olmasınla rağmen hem ikinci
dünýa savaşıyla ilgili bir tarihî romanımsı
Bati adınının bu esnada içine düştüğü ontolojik
bunalımı ustaca, bir serüven romanı acıklılığında

anlatmaktadır. Dönemle ilgili olarak Vasili Grossman'ın anıt kitabı Yaşam ve Yazgı'yı da hemen arkasından okursanız ekstra okuma keyfi alacağınız tarafımdan garanti edilmektedir.

377.

"Yarın kızımın doğum günü. Bir günlük iş arıyorum. Ne olursa!"

Alın size on kelimeyle dünyanın en hüzünlü öykülerinden biri!

378

Sabırla bekliyorum. Ciddiyetle, yapacak çok önemli işlerim varmış da onları sıraya koymaya çalışıyşımın gibi. Dışardan bakan gözlerdir, kayda değer hiçbir şey yapmadığımı iddia edebilir. Belki de öyledir. Ama kendime bunu itiraf edemeyeceğim için çok önemli işler icat ediyord ve oturduğum yerden bu işleri sıraya koymaya çalışıyordm. İlaveten; seni seviyordum. Ama onun acelesi yok. Hele şu işleri bir bitireyim. Sonra dışarı çıkalım. Sonra sana bunun nasıl bir şey olduğunu uzun uzun anlatacağım. Muhtemelen bir kafede ya da kim bilir belki de tam burada. Tabii bunun için önce dışarı çıkmam lazım. Sonra belki beraber döneriz buraya, o zaman anlattırım. Şimdi değil ama. Şimdi şu işleri bir düzene sokmam lazım. Düşünmem lazım.

379.

Michel Foucault, "Neden her kişi kendi hayatını bir sanat yaptınıza dönüştürmesin? Neden şu ev ya da lamba bir sanat yapıtı olsun da benim hayatım olmasın?" diye sorar bir yerde. İyi ya da kötü yaşam değildi tabii kastettiği. Rezil bir yaşam da sürseniz bunu bir sanat eseri haline getirebilirsiniz, yeter ki rezelliliğiniz size has, sadece sizin becerebileceğiniz türden bir rezellik olsun.

Aynı Michel Foucault, "Bugünlerde amacımız ne olduğumuzu keşfetmek değil, ne olmuş isek onu reddetmek olmalı." diyerek de reddin ve inkarın (buradaki inkar değil inkar değil tabii, bir tür ontolojik inkar) insanın asıl gerçeği kavrayabilmek için tek seçeneği olduğunu söyler.

Ve yine sevgili Michel Foucault, "Bir yerde herkes birbirine benziyorsa; orada kimse yok demektir." şeklindeki muazzam tespitiyle hepimizin ağzına şıkar ve gülümseyerek çekilir. "Küçük bir adamın keli, sağ olsaydın da ikiye katlanarak rakı içseydik seninle, beni bir tek sen anlardın ki Foucault..."

GÖZ HAKKI

LEVENT GÖNENÇ

Kirgınlığım bir bayrak, çrpıyor içimde
Ete kleri tuşmuş a kılışg elin içim.
Dışına atıldım ben hüznün de sevincin de

Kale'nin 'Kırgınlığım Bir Bayrak' 'sından'

Saçlar kır (kırkleri)
Aşımı açtım zaman.
Senka biricik ucu bes.

Kale'nin 'Bir Zamanın' 'sından'

Mehmet Ali & Akşan'ın 'Biraz Gülmüşün Muzak Olur' 'sından'

Bu ev benim için yeni bir hayat demek.
Yaşadıklarımı bir kenara bırakacağım,
kendime yepyeni bir dünya kuracağım.

YENİ BİR EV

Sonra gittiler. Giderken de epey
Söylendiler. "Az esya var," demişim
de, aman ne kadar çok eşyam varmış
da, bu fiyatta bu iş olmazmış da... Önce
çerçevelen asmam gerek. Nerede bu
çekiç, çivi? Bir evin senin olması için
duvarında senin asbğın şeyler olmalı.
Kollardan bir kaçını rastgele seçtim.
Çıkan banyo malzemelerini yerine
götürdüm, sonrakı kutuyu ambalaj
bandını çekipbırakarak açtım. Çiviler
kullanılmı altına doğru dağılmıştı, çekici
bulamadım. Avucumu açtım, elimin
iki tarafında tı kalmış eski bir yazaya
baktım. Çiviyi o izlere
denk getirerek elimle
duvara bastırdım,
bastırdım.

İhsanin Ahmet'le
sarıldığı benim
de omuzlarının
üzerinden ziplayarak
kadraja girdiğim
siyah beyaz fotoğrafı
buldum: İspanyol
paça pantolon, dar,
renkli gömlekler
ne de yakışmıştı
onlara... Filinta
gibi delikanlıları.
Çerçeveli fotoğrafı
çivileyeistim. Yavaş
mu durdu biraz?
Duvardandir. Bizher
zaman doğru dursak
ila içinde yaşadığımız
dünya eğik... İşçi açp bir daha baksam,
tavanda duy yok. Kolleri karşıtup
duyuyla beraber söktüğüm bir
ampulü elime aldım. Kontrol kalemini
bulamadım. Acaba elektrik var mıdır?
Mutfakta elimi slattım, bıçakla kabloyu
sıyrdım, teli tuttum bıraktım, tuttum
bıraktım...

Bu ev benim için yeni bir hayat
demek. Yaşadıklarımı bir kenara
bırakacağım, kendime yepyeni bir
dünya kuracağım, Yeni arkadaşlarımı,
yeni komşularımı olacak. Balkonu
çiçeklerle donatacağım. Bundan
önce taşındığım 17 evde olmayan
bir şeyler var bu evde. Olmalı da!
İki öncekiyede fare yoktu mesela...
Bu evde de fare yok. Bu evde de
odaların kimi köşimlarına çantamdaki
bisküvinin kırntılarından bıraktım.

Günlerce kaldığım o karanlık hücrede
beni yalnız bırakmadılar ya, burada da
bırakmazlar. İçinde kitapların olduğunu
düşündüğüm kapalı bir kolinin
üstüne oturdum, yeni arkadaşlarımı
beklemeye başladım.

Bu yeni eve bolca kitap getirdim.
Artık bir kitaplık yaptırmak fena
olmaz çünkü bir daha taşınmayı
düşünmüyorum. Altındaki kutuyu
açtım, kitapları çıkardım. Çamaşır
ipini de mi buraya koymuştum? Alayım
da sonra balkona bağlarım. Kitapları
kuvete boşalttım. İçine yağ aktığı

Biz her zaman
doğru dursak da
içinde yaşadığımız
dünya eğik.

dişandan belini olan kutuyu açtım,
manga için alıp hiç kullanılmamış o
mavi yalıcı siyah kitapların üzerine
sıkıttım. Çıkmağı çıkıp birinin sayfaları
tufuştuğum. Sayıyodan çıktım,
taşımacıların rica minnet kurdukları
yaşta ters uzandım. Çoraplarını
çıkarp ayaklarını çamaşır ipiyle
bağladım, duvara yastıdım. Belimi
kaldırdım, kaldırdım. Yanan kitapların
tüm eve yayılan dumanını soluyarak
yarasa gibi öylece yattım. Bu yeni evde
mutfaka mutlu olacağım. Olmalıym
da! Ayaklarımda 30 yıldır geçmeyen
o zorklamayı hissederek uyudum.
uyudum... *

17 Eylül 1980 öken derleyişe 630 bin kişi gıcılana
gıcılana dinlenene bükik kaza gıcılana gıcılana
gıcılana gıcılana. Filinta çakıcı, elektrik, baskıtlık gibi
mutfak işi gıcılana nazar bulup kayettir kolanlar
sımsıkı yapılıyor. yepyeni bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://ranteey.com>

TANER ALP

GÖZÜM ARKADA DEĞİL!

Kavuk, geleneksel Türk tiyatrosu tarihinde önemli bir yere sahip. Bu miras devretmek için Şevket Çoruh'u seçme nedeninizi mi?

Rasim Öztekin: Kavukun geleneksel Türk tiyatrosu tarihinde çok önemli bir yeri var. Kel Hasan Efendi'den bugüne, geleneksel Türk tiyatrosunun simgesi... Onemi biraz da suradan geliyor: Bu öyle her sene dağıtılan, birkaç brang olan bir ödül değil. Yani en iyi erkek oyuncu, en iyi kadını oyuncu gibi bir durum yok. Dolayısıyla kavuk çok az kişinin sahip olabileceği bir şey olduğu için çok değerli. Kavuk bir simge. Kavukun özelliği, onu taşıyacak kişinin tiyatrocu olması, faal tiyatro yapıyor olması ve tiyatroya bir katkoda bulunması. Bugün baktığımda Şevket Çoruh'un yaşantısında tiyatro yok, onun yaşantısı tiyatro. Varınıyoğunu satıp bir tiyatro kurması çok önemli. Çoğu insan tiyatrodan ya da başkılardan, diziden, sinemadan kalandığını yeni eve, arabayharcarken Şevket Çoruh elindekileri de sataraktiyyatro kurdu. Bir tiyatro sevdalısı bundan sonra da tiyatroya büyük katkılar sunacağına inanıyorum. O yüzden Şevket Çoruh.

Kavukun devri konusunda bir stres yaşadınız mı? Ya da bu süreçte sizi üzen bir konu oldu mu?

Rasim Öztekin: Kavukun almak bir sorumluluk. Kavuklu olmak bir sorumluluk. Kavuk devretmek ise ayrı bir sorumluluk. Ben kavuk aldıkdan sonra bütün hareketlerime, duruşuma ciddi anlamda dikkat etmeye başladım. Birtakım ciddi ticari teklifler geldi örneğin, reddettim. Bir kavukluyum ve kavuklu gibi davranmak zorundayım diye düşünüyordum. Medya baskısı da ayrı bir stres kaynağı. Kavukun aldığım beşinci dakikasında sorulan soru şuydu: "Kavuk kimde vereceksiniz?" Daha takırmışım beni kafama...

Beni gören "Kavuk kimde vereceksiniz?" diyor. Başlarda gülyordum ama sonrasında hakikaten kavuk kimde vereceğim diye düşünmeye başladım. Bu tabi insanda stres yaratılabiliyor. Hatta ustam Ferhan Şensoy da bana devrettiğinde "Ben kurtuldum artık bundan sonra Rasim düşünün" demişti.

Türk geleneksel tiyatro tarihinde Kel Hasan Efendi'den günümüze ustalardan çıraqlara devredilen, son olarak dört yıl önce Ferhan Şensoy'dan Rasim Öztekin'e geçen Kavuk artık yeni sahibinde... Rasim Öztekin ve Şevket Çoruh ile "kavuk" üzerine keyifli bir sohbet gerçekleştirdik.

SON KAVUKLU

Kavukun devri konusunda belirli kriterler var mı? Kavuk kimde verilir; kime verilir?

Rasim Öztekin: Kavukta önemli olan iyakattır. Kavuk kimde verilir/Sendendaha çırak, sendendaha alt jenerasyona verilir.Senden büyüye verilemez. Yaştın olan, aynı jenerasyondan birine vermek, "Sen benim çırğımsın" demek olmaz. Ya da mesela yilin komişineverilemez kavuk. Kavuk geleneksel Türk tiyatrosuyla Batı kültürünün bir sentezini yarattığı için. Onun için Münir Ağa'ya ona "Sen modern kavuklusun" dedi. Ferhan Şensoy'un bana vermesinin en büyük nedenlerinden biri de benim 30-35 sene onun çıraklığını yapmam. Bir alt jenerasyonum ben onun

Kavukun mirasçılardan biri olarak, onun bundan sonraki sahipleri konusunda Şevket Çoruh'un vereceği karara güveniniz tam mı?

Rasim Öztekin: Kavuk ben devrettiğim sonra bütün sorumluluk Şevket'e ait. Bundan sonraki sahipleri açısından ona güveniyor muyum? Valla ben kavuk Şevket'e güvendiğim için verdim. Güvenmemesem vermezdim. Gözüm arkada değil.

Kalp rahatlığınız sizi tiyatroya ve son performansın kapordası Sahneleri'de mi?

Rasim Öztekin: Hem de nasıl! Yarı aslında kavukun aldığım dan beri ben kendimi mağdur kavuklu olarak görüyordum. Çünkü kavukun aldıkdan hemen sonra kalpte bir aritmi sorunu yaşadım. Ameliyathane de kalp ritmini telar yerine getirmek için banaşok yaptılar ve o andan itibaren doktorum banaçok performansını keskinleştirecekti. "Sizin bir depo süncunuz var, o su bir musluktan dolmuyor, idareli harcayacaksınız. Dahi performans size çok su kaybettirir" dedi. Çünkü aritminin dışıman stres, heyecan, yorgunluk. E sahne de bunlar var. Canlı performansını mecburen bıraktım. Beni yormayacak projelerde yer almaya başladım. Mesleğimin başka alanlarda da yürüyor olması benim şansım aslında. Oyleyavundum.Ama tiyatrodan alşırdıktan uzak kalmak ciddi bir travma yarattı baki bende. Ne yapalım, kalbim beni malulen emekletti.

BU ONURA LAYIK OLMAYA ÇALIŞACAĞIM

Kel Hasan Efendi, İsmail Dümbüllü, Münir Özkul, Ferhan Şensoy ve Rasim Öztekin... Şimdi bu isimlerin yanına sizin adınız ekleniyor. Ne hissediyorsunuz?

Şevket Çoruh: Geleneksel Türk tiyatrosunun çok önemli bir sembolü olan, Kel Hasan Efendi, İsmail Dümbüllü, Ferhan Şensoy ve Rasim Öztekin gibi büyük tiyatrosunda efsane olmuş isimlerin

tasdığı bu onuru taşımak büyük bir gurur kaynağı benim için. Daha şimdiden bu sorumluluğun yükünü omuzlarımda hissediyorum. Bu onur ve gurura, kavuk benden sonraki nesle taşımaya devredene kadar da layık olmaya çalışacağım.

'Baba Sahne' büyük emeklerle açıldı. Ve tiyatroya uğruna verdiği'niz bu gibi büyük takdir topladı. 'Baba Sahne' jüridi kavuktaalandıydıyabilirmiyi?

Şevket Çoruh: Tabi ki. Fakat bu kavuk aslında sadece Türk güldürü geleneğinin bir sembolü. Baba Sahne'yi asıl taşladıkları bu tiyatroya açıldığını düşünün beri hiçbir zaman yalnız bırakmayan seyircinin ilgisi. Çünkü seyircinin ilgisi, takdirine ulaşamıyorsanız dünyanın en güzel tiyatrosunu açmanız dahi hiçbir manası yok. Bakıyoruz iktidar tarafından yapılan binlerce kişilik salonlar sanatın değil, siyasetin kullanımına sunuluyor. Büyük paralarla açılmış bu salonlar içi boş, kâğıttan kuleler gibi seyircisiz kalıyor. Bir sanatçı ve tiyatro için bir büyük onur onun seyirciler tarafından her gösteride dolduruluyor olması.

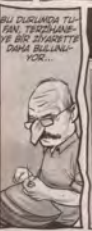
Sanat hayatınızda dizi en önemli bir tutayor. Ama dizi denilince kalandığınız tiyatronın harcaması. Oyunculüğun alanı geniş olsa da sizi gerektiren olmak istediğiniz tiyatro sahnesi mi?

Şevket Çoruh: Ben oyuncuym ve oyunculuğumu gerçekleştireceğim her alana aynı mesafede yaklaşıyorum. Televizyon tu kaka, sinema ve tiyatro aslında ş, gibi bakmıyorum. Hepsinin iyi yapılması hakkının verilmesigerekennyunculuk alanları olduğunun düşünüyorum. Tiyatronun, sinemadan ve televizyondan farklı belli; birinde seyircinizle yüz yüze sinemada ise insanları ciddi bir emek sarf ederek size ulaşıyor. Tiyatro sahnesinde bu heyecan oyunculuğu sergilediğiniz her an hissediyorsunuz. Elbette bunun duygusu bir başka.

Kavukun nerede mülafat etmeyi düşünmüyorsunuz? Evrimizin en güzel kalesinde mi? Baba Sahne'demi?

Şevket Çoruh: Müjdat Hoca'nın banadaha önceden verdiği yine Kel Hasan Efendi'nin tuluat oyunlarında giydiği fes gibi kavuk da layık. Baba Sahne'de mülafat etmeyi düşünüyorum.

İLHAMİ
ALGÖR

Böcüklere, bu gezegenin en eski var olanları, doğanın dengeli işleyişinin olmazsa olmazları kabulü ile bakmak, bir çeşit iade-i itibarda bulunmak son senelerde yükselen bir eğri.

“HOR BAKTIK MI KARINCAYA KIRDIK MI KANADINI SERÇENİN”

Başlık, Hasan Hüseyin Korkmazgün’ün ‘acı bal eyledik’ adlı şiirinden alınmış bir dizedir. Birkuskuşu yureğini sıztatın birşirdir. Ben kanca’nın hatıralarını yaptım. Buradan hareket ile böcek, böcük bahsine gireceğim. “Böcüklere kıymayın enfediler” duygusu ile gireceğim. Böcük âleminde birkaç alıntı, takdim yapacağım. Edebiyat ve böcükler bahsine bağlayacağım. Nye yapacağım? Bilmiyorum. İçinden geliyor. İçimde, beni bu söylediklerimi yapmaya sevk eden bir böcük var.

Şekspir’in oyunları, Beethoven’ın senfonileri, Galileo Galilei’nin Güneş ile Ay çizimleri, ABD’nin Bağımsızlık Bildirisi... Tüm bunların ortak yanı nedir? Demir mazi mürekkebidir. Mor siyah renkli bir mürekkep. Mazası denilen minik bir böcük teşekkür etmek gerekir. Bu minik böcük, bitki ve ağaçlarda yaşayan bir parazitdir. Kimyasal bir madde salgılar. Salgı, bitkide bir yumru oluşturur. Mürekkep için kulanılan madde yumrusu derler. Yumrular kormazmıdır, küçükçük emelan andırır.

İnsanlık 1100’ü yıllarda mazı yumrularından mürekkep yapmayı öğrendi. Demir sülfate arapazımı ile karıştırdı. 1800’ü yıllarakadar bu mürekkebi kullandı. Suyu dayanıklılığı ve parçanın tarafından iyemiliyordu.

Ben, Anne Sverdrup-Thygesen’in yalancısıyım. “Böcekler Gezegeni” adlı kitabını okuyorum. Dilek Başakçevresi, Koç Üniversitesi Yayınları.

İçimde, beni
bu söylediklerimi
yapmaya sevk eden
bir böcük var.

Böcük bilimciler, biz göz kırpar nefes alırken, dünyada bir ile 10 trilyon arası böceğin gezindiği, süründüğü veya uçtuğunu; bu esnada mantar ve bakteriler ile birlikte, doğada olumsuzları parçayarak yeni bir yaşama kavuşturduklarını söylerler.

Böcüklere, bu gezegenin en eskiv var olanları, doğanın dengeli işleyişinin olmazsa olmazları kabulü ile bakmak, bir çeşit iade-i itibarda bulunmak son senelerde yükselen bir eğri.

O eğri ne kadar yükselir bilmiyorum. İnsanlığın bir kısmından umudum yok. İnsanlığın o kısmı dürtmeyeceği eşeğin önüne ot koymıyor. Yani durumdan bir avantajı yok eskime ne olduğu ile ilgilenmiyor.

Kanına Ezme Şevki Bey otobüsü şoförlüğünden alınması iş insanlığı dair bir umudum olabilir. Çalıştığı otobüsü çökekler ile donatmış gibi bir huytu vardı. Bu inceliğin disiplinsizlik olarak yorumladılar. İkaz ettiler, uyan verdiler vs. Şevki Bey de “carpanım disiplin anlayışına” diyerek bastı işafı, taksi şoförlüğüne başladı. Ayrıca san-kırmızı carma’nın efsane kişisidir.

Şimdilar takdim olarak Edip Cansever’in bir şeyler alıntılattım, sonra Kafka’nın böcüne geçtim.

“Korkun, bir buno sonbahar dıyırur, aysa bir böceğin vıznu
bir yeşil pıcakdan azalan sesi dıyınayın
bir böceğin vıznu
Pis lekantalarde ökelner okumattıleri
bir böceğin vıznu
Bilmen. Kını dıyayın izeyen ben? Sizi mi?
bir böceğin vıznu.” (*)

Kafka’nın “Dönüşüm” adlı kitabında, Gregor Samsa adlı karakter bir sabah yatağında böcük olarak uyanır. Bu dönüşüm yorumu şudur: Birey topluma yabancılaşır; iç dünyası yabancılaşır, bu yabancılaşma bedene yansır.

Bu konuyu herkes bilir. O halde sorayım: “Nye böcük? Yazarmıza değersiz, silik birey’e dair bir mecz, metafor, alegori gerçeyir diyseböcükten başka bir şey olmaz mıydı?” tavriyla soruyorum.

Belkide benim değil, içimdeki böcüğün tavnı bu. Baştan kaybedeceğim bir tavrı ama benim böcüğüm “inat böcüğü”. Akılcıma böcükleri itibarsızlaştırmamın edebi kanaadın iz sürüyorum. İzler Dostoyevskiye uzanıyor:

“Kafka’nın böceği göderini yirmiinci yüzyılın başında bir pazarlamacının yatağında açmadan eşiyle yit kadar önce Dostoyevski’nin küçük memurlarının, yoksul üniversite

öğrencilerinin, yeraltı adamlarının kabuslarında ortaya çıkmıştı. (...)

İnsanı her an zehirleyen bir kıyaslama ikliminde kendilerini durmadan yükandıracaklar, kendilerinden daha az kültürlü, ama daha başlınsanlarla, yüksek nübebe memurlarla, gösterişli subaylarla, zengin bankierlerle karşılaştırmak zorunda kalan okumaz yazmıların, başlımsız olmayı hayal ederken yoksul yığınlarla kader birliğine sürüklenen eğitimcilerin kabusudur Dostoyevskiye böcek olmak.”

Bu alıntıda Nurdan Gürbilek’in yalancısıyım. “Benden Önce Bir Başkası”, Metis Yayınları. (**)

Yazıy başlarken suraya, saçlarında turuncu bir ışık ile uyumakta olankırıpı saçlı bir adamın notlarından kaldığım birkaç satır bırakayım:

“İyi tarafından da bakabiliyorum: Bak ne güzel bir memlekettesin. Arada bir sallanıyor. Kış var, sahil söken fitne ve insan böcükleri sohbete etme noktasına getiren sessizliği var. Ki bir sabahahe suparıncın o böceği sırt üstü yatmış görececeğin. Şahile vuran cesetler gibi. Süpürürken böceği ve evrene karışıp mahcup olacaksnıfakat mahubiyetin anlık olacak, çünkü neticede o bir böcek. Böcek konusu nedense çaklı taşlı sahilleri hatırlatıyor. Eğretileme mi yaptım?”

Gidip bir sinek sinek ilao alayım. Uyumuyor mendeburur. *

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

CAN | ÇAĞDAŞ

Mahvolan yaşamlar için bir ağıt.

Osman, uzun bir döneme yayılan usta işi kurgusuyla edebiyatımızın en görkemli eserlerinden biri olmaya aday. Ayfer Tunç, *Kapak Kızı* ve *Yeşil Peri Gecesi*'yle kurduğu roman zincirini *Osman*'la tamamlıyor.

#kapakkızı #yeşilperigececi #müzik #nişantaşı #yalnızlık #servet #çöküş #yitikbiradam

ÖMÜR UZEL

Eğitim sisteminizdeki ödevlerin aptalca olduğunu bilirsiniz ama yine de yaparsınız.
Çünkü bir sonraki aşamaya geçmenin yolu budur. Başarmak istersiniz.

HER ŞEYİ, SÜREKLİ SORGULAMALISINIZ

Dünyanın işleyişini, Amerikan politikasını, özgürleşme sorunlarını cesurca eleştiren, dilbilimin temel ilkelerinden sarsan bir toplum eleştirmeni. Siyaset bilimi, sosyoloji ve felsefe alanındadünyanınönünde gelen isimlerinden bir Avram Noam Chomsky.

Noam Chomsky, Massachusetts Institute of Technology'de felsefe ve dilbilim dersleri veren, öğrencileriyle birlikte eylemlere katılan saygın bir profesör. 92 yaşında. II. Dünya Savaşı, Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan atom bombaları, Vietnam Savaşı, Körfez Savaşı, Berlin Duvarının yıkılışı, 11 Eylül saldırısı ve koronavirüs (COVID-19) salgını gibi pek çok tarihi olaya şahitlik etmiş. Deneyimleri, onun fikirlerini ve analizlerini ayrıca değerli kılıyor.

ZEVK İÇİN BİLİM

"Baskın olan kültürün içine çekilmek çok kolay. Oldukça da çekici. Hayatım boyunca bunlarla mücadele ettim."

"Sorgulamadan olmaz" diyor Chomsky:

"Sürekli her şeyi sorgulamak zorundasınız. Yeni fikirler bulmak zorundasınız. İnsanları yaratıo ve onaylayarak yetiştirip, sonrasında onların uyumcu itaatkâr ve düşünceden uzak olmasını sağlamanız çok güçtür."

Chomsky yaşayan yazarlar arasında en çok alıntı yapılan kişi olarak gösteriliyor.

"Hepimiz belli seçimlerde bulundu. Hiçbirimiz Tanrı değiliz, en azından ben değilim. Evimime arabamı bağışladım, bir kulübede yaşıyorum. Günün 24 saatını insanlığın için çalışarak geçiriyorum. Zamanımın ve enerjimin büyük bir kısmını bilimsel çalışma gibi yalnızca hoşlandığım şeylere harcıyorum. Bunu zevk için yapıyorum."

DİL VE SONSUZLUK

"Algışmış zihinsel düzener değişikliğinde devrim patlak verir;".

Noam Chomsky bireyin konumunu değil eylemi belirleyici sayıyor:

"Entelektüel,ciddiye aldığım birtanım değil. Bir şeyler hakkında düşünmeye, bir şeyleri anlamaya, çözümlenmeye, açık bir şekilde ifade etmeye ve başkalarına anlatmaya çalışan kimseler hakkında konuşmak isterim."

Entelektüelin vazifesinden bahsederken söylüyor:

"İki entelektüel görev vardır: Biri, gelecekteki adı toplumu yaratmaya çalışmaktır. İkinci, toplumu eleştirmektir. İkinci görevin doğası tamamen anlaşılmaz."

ASKERİ GÜÇ VE PROPAGANDA

"Hertürlü iktidar, otorite ve hiyerarşi propagandakullanarak sürdürülür. Meşruiyetini ispatlayamayan hertürlü güçve ilişki gayrimüşrudur ve devrilmelidir."

Chomsky'ye göre ABD'nin askeri gücü propaganda sayesinde ayakta durmaktadır.

"Sistem aslında çok kırılğan. Bu gücü kullananlar da bunun pekâlâ farkında, Onun için de ABD tarafından müthiş bir propaganda yürütülüyor. Güçlünün propagandası, insanlara güçsüz, yalıtılmış ve diğerlerinden kopmuş hissini vermekten ibarettir."

FİLELİ DEMOKRASİ

"Eşitlik olmadan demokrasi olmaz."

Chomsky demokrasinin göstermelik hale getirildiğine dikkat çekiyor:

"Hiçbir iktidar biçimi demokratik denetim tabii olarak istemez. Bu nedenle zengin şirketler dâhil olmak üzere tüm güçler, işleyen demokrasiye karşıdır. Modern demokraside halkın rolü katılcıdır, izleyicidir. Halkın, her birkaç yılda bir ortaya çıkıp, 'seçim' adı altında, başka bir yerde alınıp kararları onaylaması beklenir."

MEDYA CAHİLLERİ

"Medya bize değişimin mümkün olduğu mesajını iletmez. Sistem sizin kafanıza başka bir hikâye kazır. Bu hikâyesizin başarısız olduğunuz, başarısız oluyorsa mahkûm olduğunuzdur. Çünkü insanların devrim yapabileceklerini anlamlarını istemezler."

Chomsky'ye göre medya, toplum lehine işleyen bir yapı değildir. Buna ancak-onun tabiriyle- "medya cahilleri" inanır. Zira medya, büyük şirketlere bağlıdır. Ve halkın değil, devletin ve şirketlerin çıkarı için çalışır.

"Medyanın amacı; insanların, hükümetlerine ve daha genel kapsamda toplumsal, ekonomik ve politik düzene sessizce boyun eğecek biçimde"

APTALLIK VE BAŞARI
"Eğitim sisteminin itaatkâr,

uyumcu, düşünmeyen, söyleneni yapan, pasif, kriz yaratmayan ve soru sormayan insanlar yetiştirmesi hedefleniyor. Sistem, içerisinde bol miktarda aptallık barındırır da bana göre bunun bir işlevi var. İnsanlar itaatfildresinden geçiriliyor. Eğitim sistemindeki ödevlerin aptalca olduğunu bilirsiniz ama yine de yaparsınız. Çünkü bir sonraki aşamaya geçmenin yolu budur. Başarmak istersiniz."

Chomsky, eğitim sisteminin ve okulları sert bir şekilde eleştirir.

"En iyi okullara gidersiniz, Oxford'dan veya Cambridge'den mezun olursunuz. Ve kafanıza bazı şeyleri asla söyleyemeyeceğiniz fikri sokulur. Artık bunları bir daha düşünmezsiniz bile."

Noam Chomsky

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

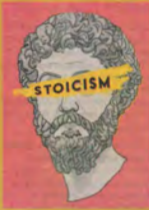

İLKER
KOÇAK

**Stoacılık,
"Dış dünyada
olan bitenin aksine,
düşüncelerimiz
ve hislerimiz bize
bağlıdır" der.**

BİR İMPARATOR, BİR KÖLE VE BİR MİLYARDER BİR GÜN...

Bir imparator, azat edilmiş bir köle ve bir milyarder arasında ortak bir nokta bulunabilir mi? Eğer bahsettiğimiz imparator, Roma imparatoru Marcus Aurelius (121-161); azat edilmiş köle, gençliğinde felsefeye merak duymuş Epiktetos (55-135); milyarder de düşünür, devlet insanı ve oyun yazarı Seneca (M.O. 4 - M.S. 65) ise kolaylıkla bulunabilir.

Bahsettiğim bu üç isim de Antik Yunan medeniyetinin baskın felsefi öğretisi olmalık kalmayıp, Roma dönemine kendisini başarıyla taşıyabilen Stoa felsefesinin birer öğrencisidir. Yani toplumsal statü bakımından birbirinden bu kadar farklı üç kişi, "İyi hayat nedir? Hayat nasıl yaşanmalıdır?" sorusuna Stoa bir bakışla benzer yanıtlar verirler.

Peki nedir bu Stoacılık? Genel anlamda bu öğretinin temelinde yer alan kabul şudur: "Dış dünyada olan bitenin aksine, düşüncelerimiz ve hislerimiz bize bağlıdır. Akşam geç mi? *"

Yani dünyanın en büyük felaketinin başımıza gelmesine belki engel olamayız, ama bu felaketi iç dünyamızda nasıl karşılayacağımız tamamen bizim kontrolümüzdedir.

Bize "Kaderini sev" ("A mor fati") diyerek evrenin değiştiremeyeceğimiz akışı karşısında yersiz korkularımızdan ve umutlarımızdan arınmamızı öğütleyen Stoacılık in mutluluk anlayışı tahmin edebileceğiniz gibi bugünkünden büyük ölçüde farklı. Buna göre mutluluk şan, şöhret, para, bedensel zevklerde değil bunlardan tamamen bağımsız olarak dengeli ve dingin bir iç dünyaya sahip olmada aranmalıdır. Yani gücünü kötüyü kullanan ve asıyırı kaçan bir imparator, alka ve kozmosun mantığına uygun erdemlere dayanarak hareket eden bir köleden daha mutsuzdur.

Parmagını sıkıttığı anda istediği her şeyi elde edebileceğine sahip ve etrafı onu öven yüzlerce insanla sarılı İmparator Marcus Aurelius, işte tam da bunun farkındaydı. Köle de, milyarder de, imparator da kozmosun büyüklüğü karşısında sıradan birer insan olarak aslında birbirinden pek de farklı sayılmazdı. Düşünceler kitabında şöyle söyler Marcus Aurelius: "İnsan ömrü bir an sürer, özümüzü artırsak aralaksız bir akış, algımız belirsiz, tüm bedenimiz bozulmaya yazgılı, ruhumuz bir kargaşa, yazgımız öngörülemez, unumumuz güvenilmezdir." Bunu

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

DİPNOT*

ÖMER GÖKSEL

ERTUĞRUL
MAVİOĞLU

**O halde yeniden gülümsemeli, kahkahalarımızla
ortalığı yıkmalıyız. Yani Venceremos'ta söyledikleri
gibi, "Geçmişe ağlamak fayda vermez!"**

UMUT

Tam 40 yıl önce yaşananlara dair düzenlenen online bir panelden alıntılarımızı kafamıza toparlamaya çalışırken, zamanında çok canımı yakmış bazı minik anılar üzerine üşümeye başladık. O sayede bir kez daha farkettim, neyi kaybedip neyi yeniden kazanmamız gerektiğini...

1980'nin Mart ayının ortasındaydık. Hava soğuktu ve avuç içi kadar hücrenin içine zorlayarak yanagettiğimiz şey kişi, birbirimize sözümüz, nefeslerimiz ismıyaya çalışıyorduk. Ne battıyanı yarı üzerimizi örtsek, ne de bir şite altına serecek, iki adı ötemedik tuvalete çıkmak, gardıyanlara el dokmek demekti. Biz de boş süt kutularına sığıyorduk. Aynı gardıyanlar, içkeneye götürürken hiç naz etmezlerdi. Önce hücre kapısının sürgülü sert metalik bir gürültüyle açılır, aynı anda demir kapının mazgalı çekilir ve kimin ismi okundusya kolunagirilip "yukarı" yagoturulürdü.

Hepimiz "yukarı" denilen yerin cehennemin öbür adı olduğunu biliirdik. Geridekalanlara sadece soğuktan değil, garip bir dayanma içgüdüsüyle birbirlerinede ha fazla sokulurdu. Adı okunup "yukarı" ya gideler, saatler sonraağız, burnu kan gelir, bakanıyürümeyi ayakta bile zor durarak geri gelirive yorgun bedenini hücre arkadaşlarının şifalı kollarına bırakırdı.

"Ne oldu?" diye sorardık, "ne yaptılar?" Aslında öğrenmek istediğimiz, onun "yukarı" da ne yaptığınıydı. Teslim mi oldun yoksa direndi mi? Biliirdik teslim olmak kadardirenmenin de bulasıo olduğunu-Hattaytan bile beklemezdik. Acı içinde kıvranan o darmağadın olmuş yüзде boıırm küçük bir gülümseme olup biteni anlamaya yeterdi. Hücrede gülmeksek, hele "yukarı" dangelmışseniz, o pür betondan ibaret, kapkara, buzgibi duvarlara dıyal olan omuzlarısıcacak, şeffakti bir elin değmesine benzerdi. İşte en zor zamanlarda bile gülmekten vazgeçemeyi, o karanklı hücrelerden öğrendim.

Günlere günleri kovaladı, içkeneli sorgugünleri geride kalsa da zorbalkı bakiydi? Davutpaşa Cezaevinin koridorlarındavolta atıyordum. Birden diş kapı açıldı, askerler gaz bombaları, silahlarıve ellerinde kalasları ile giriş daldılar. Mukabele ettik, çok fazladır. Hepimiz küçük bir kuğuşatopladılar. Yüzlerce insan, aynı mekândaydık. Birakın kıldamayı, nefes almak bile mucizekabelindendi. Kuğuşun içine silahlar patladı, tavadan senet kurşunlarına yaranalarlan oldu. Canımız fe ha haldeyakmakiçin gelmişlerdi ki, yarallara almadılar. Kol kola girmiş olamazdık da her birimizin tektok sokulup "kapı"dan çıkarılmamızengelmeliydi. "Kapı"nın ardında ne olduğunu bilmiyorduk ancak gelen canıhaşığıştımın gıdasıyıkın kestirebiliyorduk. Kısa bir süre geçtik ki, sayısız el bu kezbezin üzerineuzandı, süniklenerek, "kapı"dan dışarı çıkırdık ve o an orada beni neyin beklediğine dair merakımızdeğildi.

Koridorun ortasında, ellerinde kalasla silah taşıyan askerler, "Mehmet Ali Çiğdem" diye sesleniyorlardı. Çırtısıra halindedizimıştı. Yani getirdikleriherkesi,

askerlerden müteakkil uzun bir linc koridorunun ortasına atıyorlardı. Onlarca el tarafından taşınan bedenimin üzerine bir anda kalaslar yağmur gibi yağımaya başladı. Birkaçkez ayağa kalkıp koşmayı denedim. Bir yandan da gelen darbelerle karış kafamı korumaya çalışıyordum. Sonra kollarımı siper edip başımı kaldırdım, koridorun sonundasaiki bir ışık banağıozkırıncı gibiydi. İleri doğru koşmaya başladım. O koridor boyunca koşarken, her karanklıtünelin sonunda işi olduğunu, hep işiğideğüğü ilerlemek gerektiğini öğrendim.

12 Eylül hep böyle sürdü ve zaman zaman takelmibise yenge zevat ıktıdarda sözsahibi olsa da diktatörik alsı nihayete ermed. Birkaç kez daha gözüaltına alındım, yine ağır

**Her şeye rağmen
düünden bugüne
değişmeyen kural şu:
Ya razı olursunuz ya
da karşı.**

ikencilerden geçtim. Tutuklandım, hapishaneler hep kırışlaştığım zamanı gibiydi. "Tretman" diyordardı üzerime uygulanan yöntemlere. Özeti, cezaevinin bir insan götüme makinesi haline çevirmekten ibaretti. Ölüyor, sakatlıyor, hastalıyor, aç, susuz kalyorduk. Hapisten çıkış bile arkamda bıraktıklarımızaynı acıların yüzleşmeye devam ediyordurdu. Ülkenin en iyi evlatlarını çok etme, geride kalan herkesi ise vasat, sıradan, tiraz etmeye, boyun eğen insanlarhaline dönüştürmeye çalışmaktan hiç vazgeçmiyordurdu.

Zorbalkın hüküm sürdüğüyerler sadecegözüaltı merkezleri ya da hapishaneler değildi. Hayatın her alanında, ülkenin içine dışıuruldüğüuolağanüstüiştisizlik, akıl almaz bir zorbalkıla eş zamanlı olarakgittikçedaha derinleşti. Herkesin kendi hayatını tahliyatı için zorunlu olarak bu büyük mahpusluğa girmesi, yazmam ama özürlik için mücadele verenlerin başına her dönem büyük dertlerkaçıyordu. Üzerinden bir asır

geçse de hiç bitmeyen tedip ve tenkil politikalarını, şark ıslahat planını, 1950'lerdekomünist tevkifatlarını, 1960'larda komando zulmünü, 70'lerde, 80'lerde darbeleri, toplu katliamları, 90'larda gözüaltında kayıplar, yargısız infazları, 2000'lerde cezaevindeyasanan devrimci kıyıımı, 2010'lardaki Gezi, Diyarbakır, Ankara, Suriç katliamlarını hatırlıyev. Ne günlerden bugünlere gelince, gerpin, gülmeyi unutmıyşuğün, korkutulup sindirilmiş kalabalıklara bakın. Godot'u bekler gibi silihi bir elin tek dokunuşu her şeyi düzeltmesini bekler gibiler.

Oysa her şeye rağmen düünden bugüne değismeyen kural şuydu: Ya razı olursunuz ya da karşı. Uzunümün ama Godot alsı gelmeyecekti!

Eduardo Galeano'nun ifadesiyle karışımızda duran makine, katletmekten, içkeneye yapmaktan, hapiste çürütmekten, gasptan, zorbalktan, hırsızlık tanbaşka bir şey bilmiyor. O halde bu çürümüş, korkuk makineyi vıcıkdan davarınamaya davet etmek, ondan barış beklemek, özürlik, estetik ve adaleti bir gün insaıafelerekebizlere bahşedeceğini ummak nafile. Eğer ülkenin ufuklarında yepeni bir hayat doğacaksa bu, çok isteyenlerin sayesinde mümkün olacak, başka türlü değil.

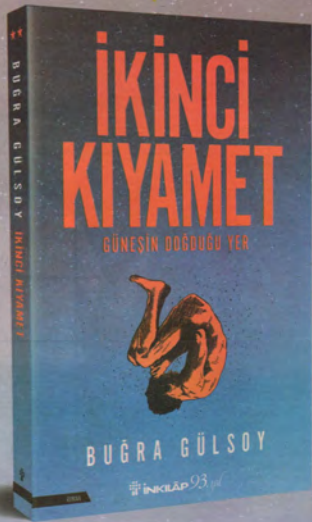
Fakat önce yitirdiklerimizi, yani neyi, nasıl tahkim edeceğimiz düündereğünereğün yola çıkmak en doğrusu. Mesela o büyük iddialarımız neredeydi? Yaşadığımız büyük felaketlerden yola çıkarak, büyük bir bezginlikle "olmaz" kelimesini sık sık kullandıkama duvardaki yazı bizi başka bir başka aşınada davet ediyor ve söyle diyordu: "Sometimes you win, sometimes you lose!"

Bizküçük zaferler kazanmayı ve ancak küçük zaferlerimizi büyük zaferlerin kapaını aralayabileceğini unuttuk. Biz yaşadığımız yenilgilerden ders çikarmayı, alsı kayıp sayılmıyacak olan o derslerin eşiz öğreticiliğine kulaklarımızı tıkadık. Başka bir dünyanın iddamızi diri tutduğumuzda, geleceğideğislerimi koruduğumuzda mümkün olduğunu gözden kağırdık. O haldeince iddamızi yeniden inşa etmek zorundayız.

Çünkü iddamızi yitirinceokalan da boşaltlık, insanlarla teması kurmaktan vazgeçtik. "Halin nicedir, aç mısın?" diye sormaktan, birbirimize konuşmaktan uzaklaştık. Saniki marifetimiz hiç öyle bireylere dönüştük ki, birbirimizsesokulup, yekideğirmizden güç almayı küşümserolduk. O halde en yakınımdan başlayarak elimizi ıztazmalı ve yüzümüzü soğakla dönmeliyiz.

Gücünü sımsızcıoketme yetkisinde ve hesap vermezliğinden alan bu dev makineyi, ancakkol kola giridimizde kara durabileceğimizi gerçeğini hatırlamamız olurdur. Kolektif örgütlenmelerimiz vardı bizim, yarı yana durmaktan, yaranlarımızı sarmaktan, düşüp, kalkıp yeniden kavınas ortasında yalnız kalırlarına omuz vermemek vazgeçtik. Kocaman çikgıllarmız vardı, içimize hapsettik. Her türlü kötülüğe rağmen umudu korumayı, açgı dulusu patlayan kahkahaların karankıllarla başmetmegücünü kaybettik. O haldeyeniden gülümsemeli, kahkahalarımızla ortalığı yıkmalıyız. Yani Venceremos'ta söylediği gibi, "Geçmişe ağlamak fayda vermez!"

O halde düünü hatırlamalı ve yeniden yarıyana gelmeliyiz. Akıhalde Nâzım Hikmet'in dizelerinin ışığında, "Ya aşkaygı, yorgunsak, alsın; içindeki çek ağrıve hılasırabimizvermek için özüm gibi ezilıyorsa, kabahatin çoğu sende..."

MANDOLİN İNKILÂP 93. yıl Sayfa 6

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Facebook /inkilapkitabevi • Twitter /inkilapkitabevi • Instagram /inkilapkitabevi • OnlineAlisveris: inkilap.com

Memo'nun iş modeli basitti. Her hafta bizlerden parayı topluyor, içinden komisyonunu alıyor, kendisi bir başına güvenli patikadan askerin yanına gidip dergiyi teslim alıyordu.

AÇIK SEÇİK DERGİLER TELLİ MELLİ ÖRGÜLER

Bir yoksulluk hikayesi gibi duyulmasını göze alarak da süyleyeceğim ki bizim çocukluğumuzda heyecanlı beklediğimiz çok şeyimiz olmadı. Babamın her cuma çölyi almaya söz verdiği oyuncağı ve ara sıra odamı zor bela izin alarak oynadığımız futbolum vardı. Birçok aile için çok normaldi çocukların sokakta top oynaması altında ama bizim için istemedi. Sokakta top peyinde bilek burkan çocukları doktor muhdesiz olamaz, derdi. Ondanlar ki beş erkek kardeş bu ailede hepimiz topa hasret büyüdük. Ondanlar ki bir duğun cenaze olup da babamızı götürdük başlar, onun eve dönen ayak seslerini duyduna kadar eve girmeyip, mümkün her kombinasyona takılır kurup, günler geceler boyu top oynardık.

Bu kâin-ı revan sevinç-ı ayran dolu ayubdan en tatlız mevrusu ise topun durmadın sınıra kaçmasıydı. Top oraya gitseniz diye hepimiz ellerimizden geleni yapardık ama fâten yine de kaçardı. Burada büyümenin tuttu biberiydi. Ne olursa olsun, değil topunuz epiniz dostunuz bile sınıra kaçsa gidip almayacakmış! Öyle ya, kimler kimler ya cınlarıyız ya da kollarına bacaklarını kapırmışlardı sınırdaki mayınlarla. Bir gün gene oyunumuzun en hararetli bölümündenken İso topu sınıra itti. Bu haftaki kaçıncı topu! İso'yu biraz tartakladıktan sonra evlere döldük. Nedense Memo kaldı ama... Onu merak ve keşif dolu gözlerle sınıra bakarken bıraktık o gün.

Ertesi sabah kahvaltı sonrası buluştuğumuz toluştuk bir araya geldik, o gün oynasaydık takımları belirliyorduk. Memo hiç arası değildi "Oğlum sen oynadın mı?" Ses yok. "Bak sonra giremezsin oynayı!" Hiç umurunda değildi. Benim hangi takıma gireceğimi belli olduktan sonra sınısı sınısı sınıtın Memo'ya baktım. Tanına gidip ne olduğunu sonuncu dayanamadı. Hemen koyverdi: "Ola bak öyle bir şey buldum ki... Birne söyleyen şerefizsin!" Söylemem Memo, hiç söyler miyim! Bizim konuşmamızı duyan 3-4 kişi de oyundan çıkarmak pahasına yanımızda olup Memo'nun hazinesine doğru yola çıktık.

150-200 metre ileride sınırdaki gözlem kulüblerinin çaprazında üç uç adam boyunda takımları arasında kâlim kâlim kırıp işgen. Daha erken bile denemeyek 4-5 tane erkek çocuğunun zor bala sigaberecek büyüklükteki deliğe girip içeri sonra. Memo sınırı açık edeceğine son sözünü savundu ve şart altında bir dergi o gün başladı. Hepimiz gözü top gibi derginin kapışındaydı resimlere açıldı da zor beta dikkatimizi

verip dinleyebildik: "Siz dışıttikten sonra ben mayınların orda bir patika var ya işte ordan yürüyüp topu alacaktım. Sonra asker bana dedi ki sen ne yapıyorsun? Dedim böyle böyle top kaçtı. Asker bana öyle uzuldu ki, dedi bir haftada kaçınca top, yazıkta size. Sonra bana dedi ayrı yurudüğün yoldan yürü orası güvenli. Yürüdüm da kulübesine kadar. Sonra hang takımı tutuyorsun filan konuşurken masadaki bu dergiyi gözüm kaydı." Memo genç askerle pazarlık yapmış, paranın yanına anca verebile bile ilerinde memeli memeli katedilmiş olduğu dergiyi bir şekilde

olunca da bu döngü tekrar baştan başlıyordu. Neredeyse bir yıl öyle geçirdikten sonra hem yazmış hem tecrübemiz dolayısıyla çplak ve şehvetli kadınlarla bakabileceğimiz başka kâınalar keşfettik. Böylece Memo'nun ticareti de dergileri de yavaş yavaş kimesiz kaldı. Çocukluğumuz genliğe geçtiğimiz zamanlarda o dergileri ve duğların hatırına sınıra da mayın da bulduğuna yitmişti.

Ta ki yıllar sonra tekrardan kendimi o sınıra geçmeye mecbur bulana kadar. Herkes gitsede de, kuşatma ne kadar yaklaşınsa olsa da, bana sanki bir hiç girmeyecüm diye geliyordu. Evimle, bahçemle, babam -yani mezarlığı- rası bıraktırdı? O gün teyzem aradı, hadi dedi artık gitmek gerekiyor. Hemen en yakın arkadaşım Mahmut'u aradım. "Anımem gideyim diyor" dedim, Mahmut "Bz gitmiş bile" dedi. "Sınırı şimdi geçtik..."

Urfa'daki ilk akşamımız kalabalık ve karmaza içinde insanları parklarda uyudukça sıcak bir Eylül akşamıydı. Mahmut'u dört biraya alıp parkın yakın bir yerine oturduk. Ellerimiz geldikçe ne olduğunu anlamaya çalıştık. Artık burada mı yapıyorduk? Daha ne kadar böyle olacaktı? Ne zaman tekrar bu sınırı aşıp evimize gidebilecektik? Bu soruların altında ezildiğimiz ezildi o akşam. Bir noktada bozulun sınırlarımız ve diğer biranın da yardımıyla Memo'nun dahiyane zekası ile yaptığı porno dergi ihracat girişimi düştü skizması güldük de güldük, kâınacımızla morincımızla karıştırdık. Tam gülüşmemizin yitirmeye başladığı anda Mahmut'ı çekerek sordu: "O doluştuğumuz kayışların baya bir daha hiç gitmiş mi? Durdakların ayakları "Yok ya, gitmedim herhalde..." dedim.

Urfa'daki hayatımız tam anlamıyla başladı. Bizim de, kimizin de işe gireceğini dört biradan çok daha katıyısıyla aktırmıştık kapattığımız günlerde haberi geldi. Ocağ ayının kuru ayıznada bir arkadaşın arabasına doluşup sınıra gittik. Kutlama ve halay sesleri yaklaşıpça daha bir coşkuyla ilerledik. Sınırı bu sefer Türkiye tarafından o eski tel örgüleri de, bir zamanlar içine doluştuğumuz kayışları da görülebiliyordu. Mahmut'u göz göre gölünce, ayrı o zamanlardaki gibi birbirimize mahcup gülmüşükdü. O gün sabahları kadar yüzlerce kişi hayatlarını

almıştı. Eğer dergiyi bakmak istiyorsak Memo'nun borcunu hep birlikte kapatıcaktık. Hepimiz tebaya evlenimizde koşup ne yapıp edip parayı toplardık. Böylece çocukluğumuzun gençliği, sınırsız servisine döndüğü yepeni bir dönem açılmış oldu hayatlarımızda.

Memo'nun iş modeli basitti. Her hafta bizlerden parayı topluyor, içinden komisyonunu alıyor, kendisi bir başına güvenli patikadan askerin yanına gidip dergiyi teslim alıyordu. Cumartesi

Gülüşmemizin
yitirmeye başladığı
anda çekerek sordu:
"Oraya bir daha
hiç gitmiş mi?"

Onun için ev ile yurt arasında pek fark yoktu. Beş erkek kardeşiler. Evleri de bir çeşit erkek yurduydı. Bedo, ranza arkadaşımı. Ben üstte yatardım, o altta. Yer yatağında yuvarlana yuvarlana yatmaya alışkın olduğundan ranzanın alt katından bile sık sık düşerdi.

TEL TOKA

KUTUB
ŞİMŞEK

Yatılı öğrencilerin kafasını karıştıran, duygularından emin olamamasına sebep olan bir Eylül ayı vardır; Taze gelin hüznüne bürünürün. Hem ağlarım hem giderim duygusu evdeki son gecede başlar,yurtta geçirilmiş ilk gecenin sonra biter.

Sabah başlayacak derse geç kalmamak için pazar günü gış yapıtım. Valizimi dolabıma yerleştirdim bir yandan da göz uyuyla gelecek arkadaşları kësoryorum. Ortakulda olduğunuzdan çoğumuzu kapıya kadar ailemiz bırakıyor. Hiçbirimizinvelisi kapıları açeridam atamıyor. Bakır Abi var, yurdun ve okulun bekçisi, o karşılıyor bizi.Uzun uzadıyavedalâşmalara izin vermiyor pek. İki yüz çocuğun herbirinin ağlayasızlaya amnesidenayrılması en çok ona zor geliyor.

Ufkatan damlamaya başlayan arkadaşgrupları sevi gösterilerinde bulunuyorlar. Fakat herkesteyarın neye, az heyecan, oldukça da bıkıklık var. Hiç değişmeyen şeylerin bıkıklığı... Butün binayı saran çamşar suyu kokusu, dolapların birbirine çarpan demir kapakların dmek bilmeyen sesi, banyoları sinmiş yeşil sabun kokusu, ortağla saçları terlik ve ayakkabılar.

Oda yok, kat var. Her katta eli kişiyiz. Kat girişinden karşı duvara kadar dizilmiş yirmi beş tane ranza. Hemen hemen hepsi dolu. Bir gece küçük kapıyı herkesin kayması geliyor. Bir esnemeviyersen, bütün katıyını anda esniyor.

Bizim ektpe benden sonra ilk gelen Bedo oldu. Onun için ev ile yurt arasında pek fark yoktu.Beş erkek kardeşiler. Evleri de bir çeşit erkekyurduydı. Bedo, ranza arkadaşımı. Ben üstte yatardım, o altta. Yer yatağında yuvarlana yuvarlana yatmaya alışkın olduğundan ranzanın alt katından bile sık sık düşerdi. Onu karşılama koridorun başına gitirdi. O yaşı çoçuklarını yaptığı gibi kolumu boynunaattım, o da benimkine attı. Öylece dolabınayırdukl.

Bedovalizini yerleştirdikten de be yatağa uzanmış yaz maceralarını anlatıyordum. Bir an beni dinlemey bırakıpkaşafını dolabınicişine soktu. Birkaçsanıye uğraştıktan sonra bir şey çıkmaz havaya tuttu.

"Bu ne olumu" dedi. Ranzadan bir çrpıda atlardım.

Tokak Çiçekli bir tel tokak

"Çantandan düşmüş olmasın?" diye sordum. "Bizim evde ne ararçiçekli tokak!" dedi.

Ne okulu da ne okulun yatırı kısmındakız vardı. Tamamen eğitim öğrencilerinden oluşan bir eğitim yuvasıydı bizimizi. Dolaplar da öncekiyaların kullandığımdı dolapları. Ne bu okul, temelleri atıldığında bu yana bir cins-i laf görmüşü ne de bu ağız var dili yok demir dolapları.

"Bütünüz burada kalan tekkişi var," aynı içgüdüyle pencereden dışarı baktık.

Bakır Abi, elinde hortum,kulübesinin etrafındakı

çiçekleri suluyordu. Butün sevecenliğine rağmen gözümüzde tekinsiz bir adamdı. Bazenbırakmamızı etrafına topar, biri de gece uyutmamayaçak hikâyeler anlatırdı. Etkili bir bekçilik yöntemi vardı. Geceleri okul duvarından atlayıp kaçmak, aklın varsa yapacağı şey değildi. Bakır Abi anında ensene yapışverirdi, anlatıldığı hikâyelerin ana fikriniyürdü. Lafarasında, çatıda taife-i cinden bir alienin yaydığı bilgisi verir ve her zaman hikâyelerini aynı cümlelerle bitirirdi: "Unutmayın, iki kişiyensiz okuyucu odur, üç kişiyensizdördüncüsü ol" Böyle bir küssadan da kaçmamız gereken hisseyi bize bırakırdı. Öyle taş kesilirdik ki, aramızdan kimse de "Abi 'o' kimdir?" diye soramazdı.

Hem ağlarım
hem giderim
duygusu
evdeki son gecede
başlar, yurtta
geçirdiğin
ilk gecenin sonra
biter.

Biz camdan dışarı baktarken ekibimizin üçüncü üyesi de yatakhaneye teşrifetti: Kırmızı. Bu isim Orhan Pamuk'tan önce bulmuş olmamız muhtemeldir. Ne ki bu bizi Nobel'e götürün bir adım değildi, Bu çoçucu ilk görüldüğünde onun bir mucize olduğunu düşünmüştüm. Teri, saç, henüz sakala dönüşümüş tüyleri ve en korkuncugözleri dahi kırmızıydı. Sonraları onun bir mucize değil bir kusur olduğuna hükmettim. Yaradılış kusuru.

Kırmızı, köylüydü. Ve bir köylünün bütün yaşlarını taşırđı. Ne korku bilir, ne kıvrma ne de toplumsal yaşamdasağırduzeyde bile olsa ihtiyaç duyulan nezaket.

Hemen konuyu açtık ona. "Şu bizim Bakır Abi'nin cinderinden biri," dedi Bedo, "tokası benim dolabıma düşürmüşse eğer, çok büyük ihtimalle bazı küçük bizim yataklardayız biziz'dolapları kullandılar". Kırmızı, o zamanızıniz televizyoniye köyü burnunu yatağa dayadı ve gözleri dolaba odaklandı. Bedo da banyoya baktı, tualeti kaplarınazıyılmış yazlarda bir değişiklikvar mı diye iyice taradık. Yok, yazların hepsi hâlâ erli

"Çatı katına!" dedi Kırmızı, "Herkes gelmeden bu içini bitirelim." Bunu başkasıoylaşa, duyduğumuz en olginsiz sözölabilir. Fakat Kırmızı'nın ortaya atıldığı düşünceler olabilecekmış gibi gelirdi hep. "Önce ben gireceğim, sonra size şaret ederim."

Bedo'yla ben de tavan arası gizeminin artık çözülmesi gerektiğini düşünüyorduk.

Tavana açılan küçük kapıdan içeri süzülde Kırmızı. Bırak şaniye bekledi. Kapıdan szan ışık sayesinde yakınları seçilebiliyordu. Dönüp bize el etti. Biz de içeri girip küçük kapıyı kapattık. Gözlerimiz kararılaşa alıncıya kadarbekledik. Kıydan köşeden girenışenış ışıkları gün batımı alacası veriyordu çevremize. Çatınortta yerindeki genişçe bir boşluktan sesler geliyordu. Kırmızı önde biz arkada,sinerek yaklaştık. İşte boşlukta, Bakır Abi'nin çatı katı hikâyelerinin sınıra vardı.

Onlarca güvercin. Her biri ayrı cinsten,ayrı renkten... Bırkaç yavru sesimze yönelerek ciyıkladı. Hemen onlara kucağımıza aldı. Karanlık köşene kadar orada kalıp kuşlarla oynadık.

Aşağı indimidekialkımdız ne toka vardı ne de Bakır Abi'nin cinleri. Butün katdolap yerleştirip sobbete dalmış arızalıların sesleriyle inliyordu. Hemen aralarına daldık. Yorgunluktan pijamalarımızı giymeden uyuyakaldık.

Uyukun gelişme bölümüne girmeden feci şekilde kaşınma isteğiley uyandım. Ardından Bedo'yla Kırmızı da kaşınarak uyandılar. Sabahakad kaçmaktan ranzanın zıkkaz sesleri kesilmişdi.

Öğrenci milleti okulu kıyafetini giyip hazırlık yaparken biz hâlâ kaşınıyorduk ki nöbetçi öğretmen başımızda dikildi. Üçümüzü zıllı banyoya soktu.

Yıkıp okul formalarımızı giydik. Yıkınmanın bu mucizevi özelliğini o gün keşfettim. Kaşınış hiç olamamış gibi kesilmişti. Fakat henüz herşey bitmiş sayılmazdı. Bakır Abi olanları düşünmüştü. Biz yatakhandeden çıkıp okula doğru yürürken şaret etti bize. "Bunu da nasıl duydu arkadaş, cinleri de yokmuşıştel!" diye söylendi Kırmızı.

"Camıyını" dedi, Bakır Abi. "Sizi kaşındıran şey, camıyını. Birtrek çatıda bulunur. Soyleyin bakalım ne işiniz vardı çatıda?" Her şey bildiği gibi bunu da eninde sonundaöğrenecekti. Bedo cendibenttel tokayı çarpıp ona gösterdi. "Bunun sahibini arıyoruz."

Bakır Abi dev bir kahkaha atıp "İstanbul'daoglum onun sahibi İstanbul'da geldiler bu yaz. Sanat tanhisi öğrencileri. Harran Kümbet'rinincediler. Burada kaldılar. Onlardan birindendir."

Şaşkınlığımızı bakaıptekar kahkaha attı. "Kiş yuurtlarmızda dokunmadız değil mi?"

Derf bitip de yatakhaneye dönünce Kırmızı burnunu tekrar yatağa dayadı, başını sağa sola salladı: "Yalanları bitmiyor bunun da!"

LEVON
BAĞIŞ

Türkiye! Bağımın en kuru gazeli / Telefonları ikide bir yüzüme çarpan oğlum
Bak, burası Hayat kokuyor / Gencecik kızlar üzüm eziyor topuklarıyla
Dünya güzeli / Yurdumda çocuklar ölüyor / Barışın ve kardeşliğin has yüzü hevesine
Üzümler şaraptan anlmıyor...
(Ahmet Erhan)

BAĞBOZUMU; BEREKET, KÜTSİYET VE UMUT

Bin yıllardır üzerinde yaşadığımız topraklarda bpek çok şey değişti. Devletler, inançlar, kurallar, hatta toplumlar... Ama başlıkta sözünü ettiğimiz durum hiç değişmedi. Ha 8000 yıl önce ha bugün... Bağda, toprakta her şey aynı şekilde devam ediyor. Bağlar hâlâ aynı umitle, aynı dualarla bağlarının başlarında, bağbozumunu bekliyorlar. Belki de bu mutlaklık, bu değişmeyen düzensiz yüzünden insanlığı bağbozumunu, özellikle Anadolu'da, hep bir ritüel, kütsiyet ve kutlama olarak görürdü.

Bağbozumvakıtısadece üzümün toplandığı zamanı anlatmaz. Bağbozumı, Anadolu için aynı zamanda bir mevsimin adı ve bin yıllardır kutsal addediilmiş bir zaman dilimi. Anadolu'nun kadim halklarından Süryaniler/Aramiler, üzümün olgunlaştığı aya 'kütüm' manasına gelen 'Ayül' adını vermişler; nitekim Eylül ayının etimolojik kökeni de bağbozumuna dayanır.

Üzümün olgunlaşması, pek çok meyveden farklı olarak, topraktan sonra devam etmez. Bu nedenle meyve ancak görünüşi, renk, lezzet ve yapı bakımından arzu edilen düzeye ulaştığında bağbozumunun yapılması gerekir. Bu dönem, Anadolu'da yaşanan mevsimsel bir göç dalgasıyla kendini gösterir. Örneğin Fırat'ın doğusundan, büyük kafileler, üzüm toplamak için batıya göç ederler. Bağlıyara meşhur Batı Anadolu kasabalarında sıkça karşılaşılan, bir arada bulunan çok sayıda kişi derme çatma müşamba barakaların sebebi de budur. Ve bağlarda en fazla kadınlar çalıştından, çadır sakinleri de çoğunlukla kadınlar ve onların çocuklarıdır.

BAĞBOZUMU

Tek Tandır inanışları öncesinde bağbozumu tüm Eski Dünya'da olduğu gibi Anadolu'da da pagan topluluklarca her yıl bir şenlik olarak coşkulu kutlanırdı. Kutlanan ise tam da üzümün dalından koparılıp, yani bağbozumuydu. Hatta denen o ki, 'parmak şıklatma' ve bu hareketle üretilen ses de o şenliklerden kalmırdı. Rivayete göre, aynı elin parmaklarını üst üste getirip sertçe kaydırarak hareket ettirmek, üzüm dalının kırılmasını çikardıysa, şey taklit etmekteydi. Antik Çağın bağbozumunun bitişinde yapılan görkemli kutlamaları anlatan hemen hemen tüm sanat eserlerinde ise Dionissoselinde gadeh, küzel kadınların ortasında da biter gibi oturdurğu bir şarap fıçısının üzerinden, eğlenenleri seyredir şekilde resmedildi.

Ermenilerin Büyük Tanrıçası Anahit'in gönlü emrin takviminde Navasard adı verilen ayın birinci günü olarak kutlanırmış. Ağustos ayının başlarına denk

gelen bugün aynı zamanda yeni yılın başladığı günümüz ve yılın en önemli günlerinden birisiymiş Pagan Ermeniler için. Anahit, Yunanlıların Afrodite'ine çok benzeyen bir tanrıça. Hem yaratışın hem de ölümün tanrısı. Bereketin de savaşın da tanrısı. Adının anlamı 'kürsursuz, lekesiz'...

Anahit'in esas yurdu ve kutsal toprakları ise Erzincan'ın Sipikör dağı olarak bilinen Ermenicesi Sırp Kırkır olan dağ civarları. Burada heybetli bir heykeli bulunmuş binlerce yıl önce ama Milattan Önce 34 yılında bölgeye gelen Marcus Antoniuos'un askerleri heykeli parçalamışlar.

Bağbozumı
bağcının,
şarapcının umut
zamanıdır.

Anahit'e saygı olarak üzümle, pırlalar, çeşmelere bürakılır ve ancak bu ritüeller gerçekleştirildikten sonra, o seneyeni olgunlaşmış olan üzümlelerin yenilebilir. Ağusaçağınız üzümleirin okunmadan yenmesi yasakmış.

Şarap ticareti en önemli gelir kaynaklarından olan bir millet için çok anlaşılabilir bir âdet... Âdetin nereden çıktığını tahmin etmek pek güç, değil. Devasa arazilerde gözalabilirdi uzanan bağlardaki üzümleir, büyük ihtimalle herkesin istahını kabartıyordu ve şarap yapıcak olgunluğaelmeden yenilememeleri gerekiyordu. Gelip geçenin, canı kırılanın, başsağlığına uğrayanların, evlenmelerin, koparılmış topraklarda tohumlarının, otların, çimenlerin ve kolay yolu olarak yasaklamayı seçmiş üzümün kıymetini bilenler. Yasak dini olunca daha

kolay uygulanıyor demek ki...

HEREDOT'UN KALEMİNDEN ŞARAP TİCARETİ

Olgunlaşması üzümle şarap yapmak pek iyi sonuçlar çıkarmaz. Üstelik yapılan şarap ticareti de öyle pek yabana atılacak miktarlarda da değildi; tarihin babası Herodot tarihinde yapılan şarap ticaretini şöyle anlatıyor:

"Nehir akımı ile Babil'e gelen tekneler tamamen derinden yapılmıştır ve yuvalıdır... Bunları nehrin [Dicle] yukarı kısmında, Asur'un üzerinde yer alan Arminiya'da (Armeni) yapırlar. Önce söğüt ağaçlarından teknenin iskeletini çatar, sonra bunun üzerine sanki bir gemi ambarı oluşturu gibi kaplayacak şekilde derileri gererler.

Her tekne de bir, daha büyüklerinde daha fazla, eşek bulunur. Babil'e ulaşır yukuklerini boşaltınca gemi iskeletini ve tüm kargın satırlar, derileri eşeksrına yükleyip karadan Arminiya'ya geri dönerler. Çünkü nehrin akım hızı nehrin yukarı yolculuğa izin vermez. Teknelerini tahta yerine deriden yapılmaları sebebi budur. Eşeklerle Arminiya'ya ulaşır, yeni tekneleri yapırlar." (Herodot, Istoria, I.194, Iş Bankası Yayınları, Çev. Muntekim Okmen)

Aynı ticareti Herodot'tan esinlenen Amin Maalouf daha edebi bir şekilde anlatıyor:

"Dicle, akıntıyla inilen ya da yelkenliyle çıkılan Nil'in tersine, tek yönlü akar. Mezopotamya'da rüzgârlar, tipki şular gibi, içerlere doğru değil, dağdan denize eser; o kadar ki, süklüm püklüm gemi dönüşlerinde, çorak yollar üzerindeki köylerini onları çekek olan eşek ve katırları da gidilerinde taşımak zorunda kalır sandalları.

Uzak kuzeyde doğan, kayaları arasından fıskıran Dicle ile baş etmeyi sadece birkaç Arasın haykırı goze alabilir. Yolucaırm karşılamadığı, birbirini geçmediği, birbirine selam ve işaret vermediği garip bir yoldur Dicle yolu. Koryucuyu meşleği olmayan, ağaçlarındın başka eşek edeni bulıfmayan yemcinin çektiği yalnızık duygusu, bu yuzdirder." (Amin Maalouf, Iş, Bahçeleri, Yapı Kredi Yayınları, Çev. Esin Talu Çelikkan)

ŞARABIN ANAVATANI

Bu büyük ticaretin yapıldığı coğrafya yani Türkiye'nin Doğu Anadolu'lu, Ermenistan ve Gürcistan'ı içeni alan bölge şarabın anavatanı olarak kabul ediliyor.

2012 yılının Ocak ayında Ermenistan'ın Yeghagradzor şehrinin yakınındaki Areni-1 mağarasında antik bir şaraphane kalıntısı bulundu ve 6000 yıllık, bu şaraphane binilen en eski şaraphane olarak kayıtlara geçti.

Bugün bu mirasın izleri hâlâ yaşamakta. Birçok bölge şarap alanına gelen 'wine-vino-onoe' kelimelerinin kökü Hititçe şarap kenti anlamına gelen 'wiyawawanda'dan geliyor.

Anahit inancının, özümlemlerinin gulanmadığını yemeyi yasaklayan âdeti, şimdilerde 'üzüm bayramı' olarak da bilinen 'Verapohum Şurp Asvadvadzadzi', yani Meryem Ana'nın göğe alınıp yortusuyla, bu sefer Anahit'in adıyla değişe de başka bir kutsal kadının adıyla devam ediyor. Artık Anadolu'nun hiçbir yerinde o özümlemler şarap yapan Ermeni kalmamış olsa da hâlâ üzüm okunmadın yemiyor.

BİNERLECE YILLIK MİRAS

Amma bu kadar kutsiyet tek başına yetmiyor. Binerlece yıllık miras kör topal sürdürülüyor olsa da tüm dünyada şarabın geleceği biraz meçhul. Bu rutinlerimizi koruyup hayatta kalmak için sonsuzca başa sarf ederken, hiç ilgilenmedimiz bir şey başla ilerliyor. Yeni yapılan bir bilimsel çalışma, 2050 yılında küresel ısıma nedeniyle sulanmış tüm dünyada üç metre yükselceğini söylüyor. Bu, bildiğimiz dünyamızın sonu demek. Çünkü bu kadar büyük bir yükselme, hemen hemen bütün dünyanın büyük kentlerinin yoku olacağı ve iklimlerin değişeceği anlamına geliyor. Pek çok insan fark etmeseve hatta ilgilenmese bile, yılan yıla iklimin değişimini baş şarap meraklıyakinin görüyor. Eskiden zar zorolgunluğu özümlemlerden düşük alkollü şarap veren baş bölgeler, şimdilerde bu değişen havalar yüzünden yüksek alkollere kavuşuyor.

Boyle devam ederse, şarabın doğduğu şarap pagan iter tektanlı dirlene inanışın, kutsal olarak görüldüğü bu topraklar şarap üretilemeyen yerler haline gelecek ve bu korkunç senaryoya göre bugün yaşayan pek çok insan bu felaketi görecektir.

Bunu durdurmaya çalışacağımıza hiç umursamıyor. Üzüm kısır kavgalarımıza devam ediyoruz.

Şarabın anavatanında, Anahit'in günü ve Meryem Ana'nın göğe alınıp her şeyi rağmen, hâlâ kullatıyor, bir yerlerde üzüm kutsanıyor ve ondan lezzetli şaraplar üretilebiliyor, şarap üreticilere de içenlere de selam olsun...

Bağbuzumu bağcın, şarapcının umut zamanıdır. Üzümlemlerine şarapların daha iyi olması umut edilir.

Bu bağbuzumu, giderek daha kötüleşen, ayrırsın, hapishanelerinde binlerce gündür rehin tutulan aydınların olduğu bu ülkeye de geliyor.

Gelsin, bu karantılı, hukuksuzluğu dağıtıyor.

Umut ediyoruz. ✨

Şair **ADNAN ÖZER** ile yeni romanı '**Eskiden Gelecek Güzeldi**' vesilesiyle buluştuk, şirden, edebiyattan ve aşktan konuştuk.

DÜNYAYI SEV, ÜLKENİ ESİRGE, AŞKA İNAN

Kuşağının önde gelen şairlerinden biri olarak sizi roman yazmaya iten neydi? Bu romanı yazarak bize ve dünyaya ne söylemek ya da hatırlatmak istediniz?

Aşk hikâyesi mezarla götürmek istemedim, orada da bana acı verecek hissine kapıldım. Yazarken metin bir şeyler söylemeye başladı. Aşk, inanç hakkında bir şeyler... Dünyaya olan inançtır bu. Bir de bizim kuşağın aşkını hatırlatmak istedim. Tarih ve tin bağlamında bir hikâye olduğunu düşünüyorum. Yani şu: Dünyayı sev, ülkeni esirge, aşka inan. Koy saf desinler.

Bir şair olarak klasik roman kalıplarını kırmaya çalışmışınız. Bunu hangi yolu izleyerek yaptınız?

Oyle mi olmuştur gerçekten? Kalıpları kenarımdan geçtik, diyelim. Anlatıyoluyla yapılabilir bu.

Romanınızın adı "Eskiden Gelecek Güzeldi." Sahiden de eskiden bir gelecek umudu vardı. Günümüzde ise bu yok. Eskiden gelecek nasıl güzeldi? Bu nesil bir özgürlük duygusuydu? Bugünden baktığınızda öyle bir gelecek mümkün olsa mı?

İşte bunun için yazmak, yazmak gerek. Kuşaklar duygulanıyor böyle aktarıyor. Distopik dönem der gibisizin, günümüz için... Bizim dönem politik olarak bile anlamlıdır. İki kutup, Türkiye'nin iki fayı, bizcekeleyle çökeleyleimizi boşaltmış oldu. Sorunuzu yanıt verebilmemancakbir zemindeyiz orada ki böyle bir epistemik zemin yok. O yüzden hikâyeler içinde yapacağım bir şeyler. Hiç çok hikâyem var.

Kuşağının önde gelen isimlerinden birisiniz. Sadece derin iz bırakan, yataklara düşüren başka bir kişiyisiniz şirden değil de romanla neden anılmaktasınız?

Gingrağın Ölümü adı şirden kitabından var izleri. Beni yataklara düşüren 12 Eylül darbesiydi, yolunu o kesti. Bütün ütümlemlerimiz kırın da o değil miydi?.. Bu anı-roman ile, başından sonuna tasarlanan o alçaklığın gençliğimize ne yaptığını anlatmak istedim. Oyle şeyler yaşamış arkadaşlarımız var ki, benimkisi, argo deyişle gazoz kalır. Ama yazmadılar, ne yapayım...

Aşk için bugün ne düşünüyorsunuz? Darbeden önce gençliğin ve korayışının aşk olur muydu?

Kitabımda yazdığım gibi düşünüyorum. Edebiyatın onu orselemesine de karar vermiş, bu konuda neler yapılabilir diye kafam hep meşguldür. Kavuşa idim de aşk olurdu. Bana kalırsa öyle. Aşkın doğal zemini vardı o zaman Küba'da. Bunu buradan anlayamayız. Bu zamandanda.

Yoksulukla geçmiş politik bir hayatınız var. Kendi arkadaşlarınızın cenazesini kaldırın, acılar yaşamış bir hayatınız var. Bu dönemdeki bu tecrübeler, özellikle gençler için ne öğretti? Moskova ve Küba günleri... Bu noktada politik bağlamı olan bir roman yerine aşk romanı ile gençliğinizi

ve dönemin komünist partisi ile hesaplaşarak muhalefet mi ediyorsunuz?

Çıkarlar Derneği Genel Sekreteri idim. Yaşım doldurduca derneği kurdum. Ayrıca genç sendikacılardan idim. Bunu bana Türkiye Komünist Partisi sundu bir bakıma. Bu hareket-Partizan Hareketi ve sonradan onunla bütünleşen Genç Sosyalistler Birliği- bana laf değil iş üretimi öğretti. "Değer üretimi" kavramı yoktu o zamanlar ama biz o prensiple güne uyanıyorduk. (Şimdi ben o dönemi yazmak istiyorum, biraz da sosyo-politik olarak. Yoksullar tarafından yazmak istiyorum. Kitabımda bunun küçük izleri var.)

Bir şekilde muhalefet ediyoruz, evet, ama hesaplaşma demek çok iddialı olur. Hesaplaşma yapılmı lakin bu konuda ben zımınan son deliğ oluyum. Gelen darbeye karşı neden ideolojik kırın içinde olundu? Mesela bu... (Barış Derneği'nin kuruluşu toplantısı var, ne havalar ne kibir, ordaydım) Yeri birsoğleştirilebilir/diğleştirilebilir miydi?... Neler neler.

Son olarak şuna sormak istiyorum: Şirden artık bitmiş, artık romanın ya da düzyazım devrinin geldiği iddialarına siz de katılıyor musunuz?

Biten şey "şirden" içindeki kanışmış hâl'i... bana öyle geliyor. Şirden başka bir difform içinde gelecek. "Soz" ağırlıklı olabilir. Bakalım. Düzyazı, roman... bunlar başka süreçlere bağlı. İstanbul'u mahallelerinden gelecek düzyazı merak ediyorumben. Kişisel sişellikasin ki o gelsin.

Ücretsiz PDF kitapları <https://rantey.org>

OT neden karavan?

YOLCULARIN GÜKKATINE

Gereksiz eşyalardan arınarak yaşamayı göze aldıktan sonra karavanda yaşamının zorluğu minimuma iniyor...

EŞYALARA DEĞİL KENDİMİZE YATIRIM YAPIYORUZ!

Karavanda yaşamaya nasıl karar verdiniz?

2011 yılının ortasına kadaradır kamplarında fazla zaman geçirmiş bir çiftiz. Doğayla olan kucaklaşmamızı daha güvenli ve rahat yaşamak adına ortak hayatımızdebuluşarak karavan hayatını deneyimlemeye karar verdik. Ekonomik durumumuzun el verdiği ilk fırsatta çok uygun fiyatlı hazır bir karavan aldık.13m3'lük ev adıyla yaptığımız seyahatler sonucunda karavanda olduğumuz zamanların en iyi hissettığımız zamanlar olduğunu fark ettik, oldukça eskimiş olan karavanımızı satarak, daha bakımlı bir minibus alıp tam zamanlı yaşayacağımız evimizi inşa edip yerleştik.

Zorlukları ve kolaylıkları neler?

Gereksiz eşyalardan arınarak yaşamayı göze aldık,tansorla karavanda yaşamının zorluğu minimuma iniyor aslında. Her zorluk çözümü de beraberinde getiriyor ve üstesinden geldikimiz her durum bizim için bir ödül oluyor. Kışın birazsoğuk, düş birazzencilli, çamaşıryıkamak cansıkıcı, yazın biraz gürlütlü, tuvalet temizliği yer yer iç gıcıklayıcı olabilir evet ama günlerin güzelliğ derecesi manzaraya ölçülür hep bizde. Lüks olmayabilir belki, yine de gezgin hayatınbüyük konforu sağlıyor. Gezerken evini yanında taşımak, çadır kamp malzemelerininagirliğinden yorulan bel sırt bölgesini huzura kavuşturmak da diğer güzelliklerinden.

Karavan bir yaşam tarzı, sadece seyahat aracı veya emeklilik sedvası değil.

Birylını nasıl geçiyor ve karavanda olmak sizenerlekatıyor?

Bizturizm sektöründe çalışıyoruz, kışlarımızı daha rahatgeçirebilmek için yazları günlük 17-18 saati buları mesailerimiz oluyor. Kış aylarında ise gezip öğrenmeyi, yeni yerler keşfetmeyi, yolda tamamlanmayı seviyoruz ve vakitimiz, birikimimizin çoğunu seyahat ederek harcıyoruz. Karavanda yaşayor olmak tüketim yarışına girdiğimiz bu düzenden daha az yara alarak çıkmamıza yardımcı oluyor. Eşyalar değil kendimize yatırım yapıyoruz. Konfor alanımızın dışında yaşamak doğayı ve köklerimiz daha iyi hissetmemizi sağlıyor. Sanata daha fazla zaman ayırabiliyoruz.minikeviniz, enstrümanlar kılıflarına girmiyorhiç.

Türkiye'de son yıllarda karavan yaşamına artan bir ilgi var ve artık insanlar kendi karavanlarını yapıyor, bunun sebebi nedir sizce?

Yapılabilirliğini görmek... Bundan birkaç yıl önce karavan dedigimizzaman hayal kurmaktan öteye gidebilen insan sayısışimdiye oranla çok azdı. Doğaya kaçış hergeçengün yaygınlaşıyorve artıkbiliniyor ki karavan bir yaşamtarzı, sadece seyahat araciveyaaemeklilik sedvası değil. Yapımı konusunda ise hep şunu söyledik ve inandık; bızetam olarak ne zaman kendievimizi, yaşam alanımızı yapamayacağımız öğretildi. Ne zaman üretmekten vazgeçmeye inandıldık? Hiç bilmediğimiz, yaparken öğrendikimiz her şey bize kendimizi kattı ve bunu görmek isteyen herkese göstermek istedik. "biz yaptysak siz de yapabilirsiniz." Sosyal medyadaki motivasyon paylaşımları da büyük önemi olduğunu düşünüyörüz bu yüzden. Temelinde bir köşerlik kumunuz varsa ne mutlu bize. Umarız ki güçlenir, ilgi daha da artar. Tekerlek üzerinde evfikri zorgelebilir ama izin verilseniz hayatınız değişir.

Sürdürülebilir

Bir yaşam tarzı mı peki karavan hayatı?

Bir süre karavanda zaman geçirip olup olmayacağına karar vermek gerekli bizce. Hayatı dayatılan kalıplar dışında yaşayabilmek insanda potansiyeliyle ilgili yeni farkındalıklar yaratıyor. Ne kadar sürdürülebileceği kişidenkişiyedegışiklik gösterecektir. Kesin bir şey söylemek yanlış olur ama bizim su anki düşüncemiz doğanın içinde ne kadar olabilirlik o kadar olmaktadır. Beton ve elektromanyetik surlarla çevrili yaşam alanları mecbur kalmadığınız taktirde arzu edeceğimiz yerler olmayacaklar.

Covid-19 dönemi nasıl geçti, sokağa çıkma yasaklarında nasılderlikler çektiniz?

Yeni bitirmiş olduğumuz karavanımızla seyahate çıkışımız pandeminin yayılmasıyla aynı döneme denk geldi. Biz de gezimizi yarıda bırakıp Ekinicki koyunda kalma karar aldık. Karpız açık karavanda iki hafta geçirdik, tã ki kısıtlamalar genişleyene kadar... Sahil ve orman kkalılarında bulunmak yasaklanmıştı, şehir merkezlerinde olmayı ise güvenli bulmadığımız için bir süre evimize veda edip ıssız, karadan ulaşımı olmayan koyalarda geçirdik zamanımızı, maksat veşillik için denizden toparlamasına yardımcı olduk evimizden güldüğüne, kimsesizliği fırsat bilip gittiğimiz her yerde çöp topladık. Zor olduğu kadar öğretici bir dönemdi hepimiz için. ✨

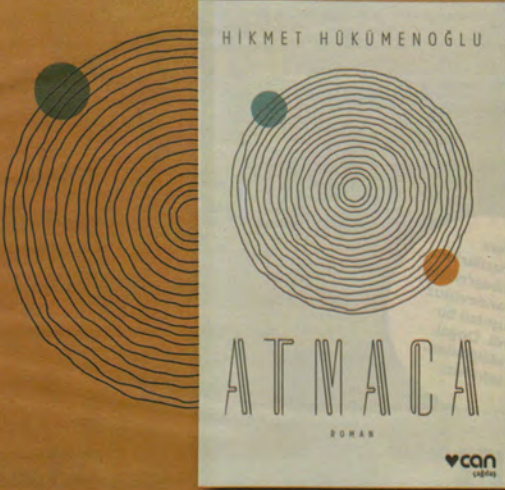

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

Mehmet Akif Aksoysoy

CAN | ÇAĞDAŞ

Öfke, bir ömrü ele geçirirse...

Hikmet Hükümenoğlu yeni romanı *Atmaca*'da, zor bir hayat geçiren Ömer'in lise yıllarından kırklı yaşlarına, 90'lardan bugüne uzanan öyküsüyle bir kuşağın hayal kırıklıkları, kararsızlıklar, yarım kalan aşklar, çaresizlik, öfke ve bekleyişle geçen yaşamına tercüman oluyor.

#öfke #gençlik #aile #doksanlar #aşkkuşunu #evlilik #bekleyiş

can yayıncılık.com | f | t | can yayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

can

Yeni Sinemacılar'ın Turnacıbaşı'ndaki ofisi haftanın en az bir gün uğradığım, rahatça kapısını çalıp girdiğim bir mekandı. Ev sahipleri, müdavim misafirleri, sürpriz ziyaretçileriyle hareketli bir yerdi hep.

TURNACIBAŞI'NDAKİ OFİS

İstiklal Caddesi'ne Meydan tarafından grip şifahi'ye doğru yürür, Galatasaray'a varmadan hemen önce sola dönüp Turnacıbaşı Caddesi'ne sapardım. Daracık yolda azıcık yürür, soldaki eski Beyoğlu yapılarından birine girer, bir kat yukarı çıkıp zili çaldım. Feridun Abi açardı. Ya da Onder Abi. Bazen Ayhan... Kim yalnsa artık kapıya. Geçip giredim içeri. Niye geldin diye sormazdılar hiç. Ne bana ne başkasına. Kahverengi döşemeli koltuğa oturdum. Çerçevesiz film posterleriyle doluydu duvarlar: Gemide, Laleli'de Bir Azzze, Dar Abında Kız Paslaşmalar, Maruf, Takva. Ve sonra eklenen Çoğunluk, Kuf...

2008 yılında film yapmak için İstanbul'a taşındığımda Yeni Sinemacılar'ın Turnacıbaşı'ndaki ofisi haftanın en az bir günü uğradığım, rahatça kapısını çalıp girdiğim bir mekandı. Ev sahipleri, müdavim misafirleri, sürpriz ziyaretçileriyle hareketli bir yerdi hep.

Replikleri dillere destan Gemide'den Takva'ya kadar birçok filmin senaryosunda imzası olan Onder Abi, Onder Çakar... Yeni Sinemacılar'ın kurucularından. Başında her daim şakası, uzun saçaklarıyla taptopunun başında oturur, senaryolarını yazar ve sunar. Keyfi yerindeyse doyumazdı sohbetine. Siyasi mahpusluk

gunlerinden, filmlerin yapım hikayelerine uzanan sohbetler ülkenin sözlü tarihi gibiydi. Masasında yığınla kitap, bilgisayar klavyesinde küller eksik olmazdı.

Onder Abi'nin tam yanında Feridun Koç vardı. Feridun Abi'nin ne kadar iyi oyuncu olduğunu çok iyi bilirdi elbet, lakin açlığını ve demlediği güzel çayların tadını bilmek yalnız ofise uğrayanların işiydi.

Sevil Demirçi ara sıra uğrayıp yoklardı ofisi. Odası ofisin arka tarafındaydı. Duvarda afiş olan bütün filmlerin yapımcısıydı o. Böylece yapımı zor projelere para bulan, bütün işleri çekip çeviren, bağımsız sinemacıların derdini dinleyen, sorunlarını çözen kişiydi.

Arkadaki kurgu odasında filmlerini montajlayan, video art yapan Ayhan Hafızazıoğlu, ofisin yetenekli, üretken ismiydi.

Bu ana kadronun dışında daimi misafirleri de vardı ofisin. Ki onlardan her gün en az birine ya da birkaçına ofiste rastlamak muhtemeldi: Erkan Can, Settara Tannögen, Olgun Şimşek, Zafar Algoz, Nejat İşler, Hakan Orman. Türkiye'ye geldiğinde Fatih Akın...

Hem bu usta isimlerle hem de Seren Yüce, Ayhan Hafızazıoğlu gibi kendi akranını sinemacılarla tanışma

imkanım oldu orada.

Ustalarla gençleri buluşturan, a millî takımla, ümit millileri bir araya getiren, horn saygının hem samimiyetin olduğu bir yerdi, kendine has bir aurası vardı. Randevusuz buluşulan bir yerdi. Doğal, kendiliğinden, teklifsiz.

Sonra her şey tersine döndü. 2011'de Hakan Orman'ı kaybettik. Sonrasında da geri kalan şeyleri. Beyoğlu'ndaki sinemalar, mekanlar birer ikiye kapandı. Herkes yavaş yavaş terk etti Beyoğlu'nu.

Onder Abi Berlin'e, Feridun Abi Eskişehir'e gitti. Yeni Sinemacılar'ın ofisi, 2014'un sonlarında kapandı. Genç yönetmenlerin filmlerini izlediği, senaryolarını okuttuğu mekan artık yoktu. Hepimiz ayrı bir köşeye dağıldık.

Arada bir tingerdalan bir bağlama vardı ofiste. Kimindi, nereden geldiği bilmiyordum. Bazen Settara Abi alıp çalardı, bazen Olgun Şimşek. O bağlama çalındığında Umud Sankaya'nın bir karikatüründe çözüldüğünü gibi hissedirdim kendimi. Dünyada koca bir felaket olmuş, her şey yok olmuş ama sadece o (ütüculer hayatta kalmış. Zamanın adeta durduğu bir yer, her şey yok olsa bile hep ayakta kalacak bir sinyal. Turnacıbaşı'ndaki ofisi.

Teselli bulduğum şey, Toz Ruhu'nda Settara Abi'nin oynadığı Fahrettin karakterinin ofisinde geçen sahneleri orada çekmiş olmak. Hatıra kaldı.

Şimdi o bağlama nerededir; kim alır, kim çalar bilmiyorum.

Yeni Sinemacılar'ın Turnacıbaşı'ndaki ofisi randevusuz buluşulan bir yerdi. Doğal, kendiliğinden, teklifsiz.

OT

SEVİL
TÜRKKAN

Olmak Ya Da Olmazlık

İnsanlara Lübnanlı olduğumu söyleyince beni Libyalı sanıyorlar ve neden siyah olmadığımı soruyorlar. Ben de yanıt olarak Lübnan'ın yeni kurulan bir ülke olduğunu söylüyorum.

BOLU'DA LÜBNANLI OLMAK

Ben Amir Kabbara, 22 yaşımdım. Bolu'ya Lübnan'ın Trablus kentinden geldim. 2016 Ekim ayında beni Türkiye'deyim, Bolu Abant İktisat Baysal Üniversitesi'nde Gıda Mühendisliği okuyorum. Aslında bursluyum ve Türkiye'de okumak diğer ülkelere daha ucuz, bir de Türkiye Gıda Mühendisliği alanında oldukça iyi. Kendini dünyaya gezmehevlesili veyasınayla seven, açık fikirlili biri olarak tanımlayabilirim.

Lübnan'dayken stabil ama keyifli bir günlük hayatım vardı. Arkadaşlarımla buluşuyordum, geziyordum, kamp yapmaya, restoranlara gidiyordum. Bolu'daki günlük hayatımdaysa Lübnan'daki günlük hayatıma sürdüyordu; Ders çalışmak, spor yapmak, evde kalmak dışında pek bir şey yok. Bolu güzel bir "büyük köy"dür. Sessiz, kalabalık olmayan, kafayı dinlemek için uygun bir yerdir ama benice burada yaşayan insanların yabancılarla adaptasyon potansiyeli çok az. Türkiye'de şimdiye kadar birçok kentlerin yanında Adana, Mersin, Konya, Eskişehir, Karabük gibi pek çok şehrin içinde olduğu 17 şehri gezdim ve bazılarının yabancıları Bolu'dakinden saygılı olduğunu gördüm. Sanırım bu eğitim seviyesindeki farklılıkla ilgili.

İnsanlara bu şehirden samimi ilişkiler kurmuyorum. Lübnanlı olduğumu söyleyince beni Libyalı sanıyorlar ve neden siyah olmadığımı soruyorlar. Ben de yanıt olarak Lübnan'ın yeni kurulan bir ülke olduğunu söylüyorum.

Günlük hayatımdan bir örnek vereyim; Türkiye öğrenmek için gittiğim okulda her gün benim için bir kavgı gibiyordu çünkü ben bayağı göstermeyen hocalarım, ben saygı göstermek zorundaydım. Bir gün Moğolistanlı öğrencilerle birlikte Bursa'ya günübirlik bir gezi düzenlemişti. Hocalardan biri öğrencilerime "Bu sınıftakilerle herhangi bir iletişim kurmayın, onları Arap ve terörist" demişti, ama işin kötü tarafı o bunları söylerken ben tam yanında duruyordum! Yurt dışı Türkler ve Akkraba Topluklar Başkanlığı'ndan (YTB) burs aldığımız için bize her zaman bu ülkenin devlet baskıları geliyor. Kültür, din, siyaset sorunlarındandışemedim bile; Türkiye'de yaşamak istiyordum.

Mehmet Ali A. Arkanose fışırını
iki okur, tite, buralarında yatsınları sevmeyi, vasi

ülkemizde istemiyoruz. Şüphesiz ki bu cümleler kıbar bir biçimde kurulmadı. Ha bir de bunları söylerken yüzünüzü bağdağırdığını düşünün. Elbette herkesin böyledavrandığını söyleyemem ama karşılaştığım insanların yüzde 80'i bu yöneydi. Bu yüzden Türkiye'deki ilk yılın depresyonla ve her gün ağlayıp buraya gelmek kararımı sorgulayarak geçirdiğimi söyleyemim. Lübnan'a 8 ay içinde 5 kez gittim ve mezun olur olmaz buradan gitmek istediğimi kararnı çoktan vermişim.

Lübnan'da gençler kendilerini geliştirmeye çalışır, bir bölüm okumaya karar verdğinde o bölümü neden seçtiğini bilir, kötü şartlar altında kaldığı için hep mücadele etmek zorundadır,

günlünerinverimli geçmesine çalışır, ancak Bolu'da bir genç için önemli olan hangi kafede oturacağıdır. Çoğu okuduğu bölümü neden okuduğunu bilmez ve en önemlisi hayatta değili sevgisiyle ya da sevgili olmak istediği insanla mücadele eder.

Bu bence diğer insanların fikirlerini fazla önemsemeleri yüzünden. Kendi istek ve ihtiyaçlarını dinlemiyorlar. Genelde bakımlı ve süslü gözükmek istiyorlar, bu hallerini sosyal medyadan yayınlamaktan hoşlanıyorlar. Benim aklımda derslerim, kendim geliştirmek ve mümkün olduğunca iyi bir CV hazırlamak var çünkü bugünlerde hayat yetince adı değili. Bana "Neden kendime baskı yaptığımı" soruyorlar, zaman gelince hazır olabileceğimi söylüyorlar, amabunun mantıklı bir yanı yok. Bütün gün genççete kalıp bizi gelecekte nelerin beklediği hakkında derinlemesine düşünmüyorlar.

Yeni jenerasyonun tüm sohbetlerinin neden ilişkilerle ilgili olduğunu biliyorum. Belki de buradaki üniversite gençliği yalnız kalmaktan çok korkuyordu, biliyorum.

Bolu'da yaşadığım komik, ilginç, anlamlık istediğim bir anı maalesef aklıma gelmiyor. Şimdi bakınca, Beyrut'taki patlamadan sonra çok üzülüm ve psikolojim bozuldu. Lübnan'a dönmek, bildiğim yeteneklerime o kesti bir daha gösteremeyeceğimi düşünüyordum. Benim için bir anlamda yaşamak istediğim ya da gurbet dertlerini hak eden bir ülkede olma.

Hep küçük şeylerin peşinden gittim. Seferlerim hiç uzun erimli olmadı, kısa adımlar attım.

KÜÇÜK ŞEYLER

Hep küçük şeylerin peşinden gittim. Bir his, bir olasılık. Bir ilişki kurma biçimi, küçük bir karşılaşma. Bazen çarpışma. Seferlerim hiç uzun erimli olmadı, kısa adımlar attım. İlgimi çeken bir şeyi takip etmek istedim, şartları çok zorlamadım — kolay ilerleyin, kolay ama deneyimler beni taşıdı yeni yerlere. Merkeze ilerlemeye çalıştıkça dalgalı her kenarlar attı beni. İçeride olmaya çalıştıkça hep çevresinde dolandım. Artıklar, çok talep görmeyenler, yan unsur olanlara kıymet verdim. Diğerlerinin alıcısı olduğuyordum, ne istediği kesindi — onu da söke söke alıyordum. İstemenin durumları, haller ve nesnelerin sanki dünyasında, onu buna ekleyip, oyuncaklarımla oynar gibiyi eğlendim.

Az giden yerler, dolafta kalımsı çürümeye yüz tutmuş meyveler, kimsenin dinlemeye gönüllü olmadığı kısılar — işte bunları tutup onlardan yaşamı görmek ilginçti. Emin olamadım, hep tekrar düşünmem gerektiği gerçekten ne hissediyordum o duruma, o kısıyle, o olayla ilgili.

Merkezi anlamaya çalışırken hep daha dışarı dahi dışarı hareket ettim fark etmeden. Merkeze dersen sınırlar belirgindir. Bir grubu atırsındır, bir de dışarı vardır. Ama dışarıdaysan sınıır geçmek daha kolay. Seni sen yapan dışarıdaysa hareket etmek, bir Yunus gibi hem havada hem suda daldı çıkıp gezimek — aramak seni kendine ancak yaklaştırtır.

Biliyorum, kardeşlerim var böyle hissedin. Yukarıdan ya da aşağıdan değili yataz bir karşılaşmayiseven, terchi eden. Dünyada gezinleniriz, şimdiye kadar gezinlenir den yok. Bizim için bir anlamda yaşamak istediğim ya da gurbet dertlerini hak eden bir ülkede olma.

ESER ÖYKÜ
DEDE

Elbet birbirimizi
anlayacağımız bir
yer var. O yeri
bulmalı.

OSMAN
PALABIYIK

Buğday Derneği 2002 yılından beri ekolojik yaşam bilinci ve duyarlılığı oluşturmak için çalışıyor. Dernek ekibinden **TURGAY ÖZÇELİK** ile Zehirsiz Sofralar üzerine konuştuk...

GELECEĞİN TOHUMLARINI ATIYORUZ!

DOĞAYLA UYUMLU BİR TOPLUMSAL YAŞAM

Buğday Ekolojik Yaşam Destekleme Derneği olarakamız toplulmda ve bireylerde ekolojik yaşam bilinci ve duyarlılığı oluşturmak: doğayla uyumlu bir toplumsal yaşamı desteklemek ve bu yönde yaşamlarımızı dönüştürebileceğimiz çözüm önerileri sunmak. Bu çözüm önerilerini, sürdürülebilir örnekler ve projeler oluşturarak sunuyoruz. Doğayla olan bağımızı kaybetmiş, unuttuğumuz durumdayız. Bu unutmaya hal, gezegenimizi sürdürülemez hale getiren sorunları doğuruyor. Biz, unuttuğumuz bu bağa tekrar hatırlatmak, bu bağ üzerinden yeni bir yaşam modeli oluşturmak istiyoruz. Geleceğin tohumlarını atıyoruz...

ZEHİRSİZ SOFRALAR

2014-2018 yılları arasında Türkiye'de pestisit kullanımını %50 arttı. Bu tam bir çığlık, çünkü bu pestisitlere halk arasında "tarım ilacı" deniliyor, ama bunlar aslında ilaç değil, zehir. Zehirsiz Sofralar, 2019'da Türkiye'de pestisitlerin zararları konusunda farkındalık yaratmak ve pestisit kullanımını azaltmak için yürüttüğümüz projemizin adı. 100'ü aşkın kurum, Buğday Derneği'nin çağrısıyla yan yana geldi, Zehirsiz Sofralar Siyah Toplum Ağ'ın kurduvutarım zehirlerinin yasaklanması için Zehirsiz Kampanya'yı (Change.org/ZehirsizSofralar) başlattı.

ZEHİRLER CANILARIN YAŞAMINI TEHDİT EDİYOR

Türkiye'de yaklaşık 300 çeşit tarım zehri kullanılıyor. Bu zehirler, sadece biz insanların değil, tüm canlıların yaşamını tehdit ediyor. Büyük bir bölümü "hormonal sistem bozucu" olarak adlandırılan kategoriye giriyor. İnsan ve hayvan bedeninin birçok işlevini hormon sistemi düzenlediği için, hormonal sistem bozucu pestisitler vücudu pek çok aşadan etkiliyor. Bu etkilere baktığımızda: Hormonla ilişkili kanser türleri (prostat, testis, meme), metabolizma bozuklukları (dişabet), üreme fonksiyonu bozuklukları (doğurganlığın azalması, çocuklarda cinsiyet

geleşim bozukluğu, örneğin erken ergenlik), kalp ve damar hastalıkları, zihin ve davranış bozuklukları. Hormonal sistem bozucu pestisitler, özellikle çocuklar ve anne karnındaki bebekler için daha tehlikeli. Acı verici olansa, tüm bu zehirlerin kullanım nedeni olarak verimlilik gösteriyor. Pestisit kullanılmadığında, insanları aç kalacağı iddia ediyor. Ancak bu tarım zehirleri bırakın verimliliği artırmayı, tam tersi toprağın tüm bereketini, canlılığını yok ediyor. Pestisitler tarım için değil, pestisit şirketleri için verim. Dünyayı zehirleyerek milyarlarca dolar kazanıyorlar. Yani mesele açlık değil, açgöçlülük: Hile bile zehirleniyoruz.

ÇOK TEHLİKELİ

Zehirsiz Sofralar kampanyasında Dünya Sağlık Örgütü tarafından "çok tehlikeli" olarak belirlenen 13 tarım zehrinin hemen, geri kalan tüm zehirlerine 2030 yılına kadar kademe olarak yasaklanması talep ediyoruz. Ancak yasaklamak yeterli değil, bu nedenle denetimlerin artırılması ve sonuçlarının paylaşılması; zehirsiz yöntemlerin teşvik edilmesi diğer taleplerimiz. Tarım ve Orman Bakanlığına tamamen zehirsiz üretime geçebilmesi için bir yol haritası sunduk. 25 tarım zehri yasaklandı,

7 tanesine ise kısıtlama getirildi. Tek bir zehardan bile kurtulmak Türkiye için sevindirici. Öyüzden alınan bu yasaklama kararını olumlu karşıyoruz. Ancak yeterli değil ne yazık ki. Halen "çok tehlikeli" olan 9 pestisit kullanılıyor. Bu pestisitlerin en ufak bir miktarının bile vücudumuza girmemesi gerekiyor. Bu nedenle Tarım ve Orman Bakanlığı, bu

zehirleri bir an önce yasaklamalı ve diğer zehirler için de bir yasaklama takvimi, zehirsiz yöntemleri geliştirmek içinse bir hedef planı açıklamalı. Çünkü tarım zehirleri, en az COVID-19 kadar tehlikeli.

PEK ÇOK İNSAN KAYGI DUYUYOR

Buğday Derneği kurulduğundan bu yana özellikle gıda konusunda farklı sorunlarla ilgili farkındalık yaratmaya çalışıyor. Bugün, pek çok insanın sağlıklı gıda konusunda kaygı duyduğunu ve çözüm arayışlarında olduğunu söyleyebiliriz; amatabiî iş tepki göstermeye ya da çözüm için adım atmaya geldiğinde henüz yeterli olduğumuzu söyleyebiliriz. Fakat umutsuz birtabloyok ortada; bugün artık pestisitlerin "ilaç" değil, "zehir" olduğu bilgisi yayılmış durumda. Medya çalışanları bile "tarım zehiri" terimini kullanmaya başladı ki, bu çok önemli bir gelişme. "Ben ne yapabilirim ki" sorusu bizde her konuda yaygındır ve çözüm için adım atmamızı engeller. Evet, belki tek başımıza değişim yaratmamız zor olabilir, ama birlikte her şey mümkün, zehirsiz sofralar da. Zehirsiz Kampanya'da gördük ki, bir araya geldiğimizde başarabiliyoruz. Kampanyaya verilen imzalar vesili toplulum ibirliği sayesinde 25 tarım zehirinden tamamen kurtulana kadar konunun takipçisi olacağız. 🌱

Tarım zehirleri,
en az Covid-19
kadar tehlikeli!

Sindan
Tafel

Öykü ve şiirlerini otokur@otodergi.com adresine gönder, önümüzdeki ay OT'ta yerini al.

ALİMERT
ALAN

Türkiye'nin ilk grafiti ajansı "Boyalı Eller" in kurucusu ULAŞ ÇELİK, grafitiyi aynı zamanda çocukların kendilerini mutlu hissetmesi için bir araç olarak kullanıyor. Dar gelirli mahallelerde çocukları bu sanatla tanıştırmak beladan uzak tutmaya çalışıyor. Gelin, Ulaş'ın hikayesini kendi ağzından dinleyelim.

SOKAKTAN ALDIĞIMI SOKAĞA VERMEK İSTEDİM

Güngören'de doğup büyüdüm. Annem ve babam çalıştığı işin sokaka fazla hayır neşir bir çocukluk geçirdim, hareketli ve doludolu yıllardı. Galiba sokakta vakit geçiren son şanslı nesilдик. Derisim muhteşem değildi, sokakta da bela bir çocuk değildim ama yaramazdım. Güngören'in ortama da konforlu değildi, başını belaya sokmak çok kolaydı ama beni kötülükten hip hop kurtardı, düzgün bir yola soktu.

DERDİMİZİ ZOR ANLATTIK

Önce Cartelle ve benim adma pek çok şey değişti, arındandığı rapler araştırırdım. Hip hop kültürünün içine girdim. İlk olarak breakdansa merak sardım ama o konuda kabiliyetim yoktu. Grafitiye ağırlık veremeye karar verdim. İlk grafitimi de okuldun bir arkadaşımla Güngören'de kaçak olarak yaptık, o heyecan beni bu işe bağladı. O dönemde sadece Güngören'de değildi Türkiye'de grafiti yapmak zordu. Çünkü insanlar bunun ne olduğunu bilmiyorlardı. Gayim kuşumuzu da insanlara garip geliyordu. Bizisatist sanatları oluyordu ya da saçsolaşmış örgütlere işkilendiyorlardı, görsel hafızalandı o şekilde bağdaştırıyorlardı. Hayli polisler sorun yaşıyorlardı. Mesela 2005'te tramvay boyarken yakalanmıştık, bizi torerle mücaddele timleri sorgulamaya gelmişti, derdimizi zor anlattık. Kimsesizler ve kendilerini yerinden yurtdan edilmiş hissediyorlar, arayıp indiler. Onlara daha pozitif bir ortam yaratmak istedik. Çocuklar hastaneye gitmekten korkuyorlardı, ben de Okmeydanı Adli Birim'in kanı ama odasını rengarenk boyadık, şimdi çocuklar orada korkmuyorlar.

Sonrasında etrafındaki arkadaşları grafiti ve raplerden oluytu.

Grafiti bir şekilde benim hayatımı kurtardı. Ben de sokaktan aldığımı sokağa vermek istedim.

diyebilirim. Kafama yakın insanları toplayarak grafiti adınada hayırlı işlere imza attık.2007'de Türkiye'nin ilk grafiti festivalini yaptık.2009'da "Morphossis" isimli Türkiye'nin ilk geniş çaplı street art-grafiti sergisine imza attık hatta bu sergi The New York Times'ta tam sayfa haber oldu ama nasıl oldu, kim yazdı ben de bilmiyorum, sonradan habirimiz oldu.

BOYALI ELLER ÇOK YERE DOKUNDU

2010 yılında grafiti yapan arkadaşlarıma da etrafıma toplayıp ülkemizin ilk grafiti ajansı Boyalı Eller'i kurdum. Kamukurumve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve özel sektör şirketleri için bin cıvarında projeye imza attık. Türkiye'deyaklaşık 100'e yakın uluslararası şirketin genel merkezlerinde "Boyalı Eller" imzası görmek mümkündür. Ama sokaklardan geldik, zengin ailelerin çocukları da değildi. Grafiti benim hayatımı bir şekilde kurtardı. Ben de sokaktan aldığımı sokağa vermek istedim.

ÇOCUKLAR ARTIK ORADA KORKMUYOR

Çocuk Esiğeme Kurumu, Okmeydanı Çocuk Acil Birimi ve farklı hastanelere gittim, yaptığımız işleri anlattım. Duvarlarına grafiti yapmak istedikmiş söyledim, onlar da kabul ettiler. Çocuk Esiğeme yurtdındaki çocuklar, kimsesizler ve kendilerini yerinden yurtdan edilmiş hissediyorlar, arayıp indiler. Onlara daha pozitif bir ortam yaratmak istedik. Çocuklar hastaneye gitmekten korkuyorlardı, ben de Okmeydanı Adli Birim'in kanı ama odasını rengarenk boyadık, şimdi çocuklar orada korkmuyorlar.

Fizik Tedavi biriminde yürüyemeyen çocuklar için kafes denilen bir uygulama var. Demir kare kafesin içinde çocuklar hareket etmeye çalışıyor ama oranın ürkütücü bir havası vardı. Orayı yazı gibi boyamıştık. Lösemikli çocuklar için de grafiti yaptık. Malum bu hastalıklı moral çok önemli, çocuklar bir hastane ortamında değil de Alice Harikalar Diyarı'nda gibi hissederse kendilerini daha iyi hissediyorlar. Çalışanlar için de oranın alt boyanması daha pozitif oluyor.

GRAFITİ ALGILARI YIKAR

Grafiti sokak sanatı: bizbunu Tarlaşay, Güngören. Bağcılar gibi pek çok bölgede yaptık. Oralarda çocuklar kendilerini bir rol model arıyorlar. Mahallede insanlar piyano çalarsa piyanoya meyledirsin. Uyuşturucu satarsıuyuşturucu satarsın, tribün kovalarsa sen de tribün kovalarsın. Normal partlarda dar gelirli ailelerin çocukları sanatla, özellikle de görsel sanatlarla kendilerini bağdaştırıyorlar.

Çocukların kendilerini sokaktan aldıkları şeyleri sokağa vermek istedik. Grafiti bir şekilde benim hayatımı kurtardı. Ben de sokaktan aldığımı sokağa vermek istedim.

ALOOOO!

OT'tan arıyorus

Alo, OT'tan arıyorus, Ömer Altan ile mi görüşüyoruz? Alo, evetben Ömer.

Takışık yirmi yıllık süper kahramanımız "Korku" bu kez dijital çağın ayırdı. Nasıl çekildi bu karakter?

Çoklukluktaki çizgiroman ilgin bana ükemenizden cıkandunyalı bir süperkahraman nedeniydi sorusunu sordumustu.

İki binli yıllar

öncesinde Korku'yu

çizgiromanlaştırmak

işin değerli

kalemlerini bir

araya gelme sansım

olduğumdan

geleni yaptık fakat

kusurlar sebebiyle

tamamladığımız

ilki okurlara

sunamдық. Ben kimi

Korku senaryoların

yazmaya devam

etmem de konuyu

üstüne sürülmeye

kapatmışım. Güç ve cesaret temaları etrafında

hareket edenbu süper kahraman problemlerin

ölçek büyümesi sonucundatekardın belirlemek

dar umundakaldı. Sağlını endişe verene doğas

Korku'nun yeniden ortaya çıkmasına sebepoldü

diyebiliriz. Kahramanlara her zamankindençok

ihtiyaç duyduğumuz günlerdeçocukların

gençlerin ve tüm korkulan hayatına birazrenk

katalım istedik.

Çizgi roman o lduktu zahmeti ti bir iş, otuz SATIRTA ne kadar

zihinde tamamladık?

Sonarıyaya yazmam kıssasurdu Ali Çetinkaya ise

çin, çinleyen, renklerden, harflerden olarak

yaşlaşık üç ayda tamamladı sayıların.

Okurun zihninde sorular okuturken otuz sayfalık ilk bölüm

yanımladı, hay bilmek olarak daha devam ettirmeye

planlıyoruz? (Devamında nezer olacak birer balaender misiniz)

3 bölüm daha devam ettirmeye planlıyoruz bu

macerası. İlkleri sayılarında Korku'nunatıyıcısı Valt

Varsa bir yandan ald çizgiyi kurumuya çıkarken

bir yandan da sağlınıçözüm bulmakadına dününün

çocuklarına gitmek durumunda kalacak. Eş

Alina Varsa ilk bölümde olduğu gibi Korku'yu

diğnilemesinde Valt'in en büyükyardımcısı olacak.

Kemet Monos, Pilot, Servan ve daha nice karakterin

gündemini deadım adım karayacağız.

Sadece dijital olarak mı yayınlanacak, ileride matbu

halini de düşünüyör musunuz?

Bu 30 sayfa ükunen bir yayınrganında tefrika

edilen ilk süper kahraman çizgiroman olma şansın

yalakadı. Dijital tefrikamın amma daha fazla okunur

Korku ile tanışmasını sağlamlaktı. Bundan sonradı

arımızda dijital yayınlanmasından ziyade Korku'nı

Pandemi macerasını matbu bir albüm olarak

arşivlerde görmek

0204 2020 Sayı 01 - Ayık Public Kütüphane Çekirge ve Hızlı Dergi

Ayık Teyin Sayı 01 - Sayı 01 Sayı 01 Sayı 01

0204 2020 Sayı 01 - Sayı 01 Sayı 01 Sayı 01

0204 2020 Sayı 01 - Sayı 01 Sayı 01 Sayı 01

0204 2020 Sayı 01 - Sayı 01 Sayı 01 Sayı 01

0204 2020 Sayı 01 - Sayı 01 Sayı 01 Sayı 01

0204 2020 Sayı 01 - Sayı 01 Sayı 01 Sayı 01

0204 2020 Sayı 01 - Sayı 01 Sayı 01 Sayı 01

0204 2020 Sayı 01 - Sayı 01 Sayı 01 Sayı 01

0204 2020 Sayı 01 - Sayı 01 Sayı 01 Sayı 01

0204 2020 Sayı 01 - Sayı 01 Sayı 01 Sayı 01

0204 2020 Sayı 01 - Sayı 01 Sayı 01 Sayı 01

0204 2020 Sayı 01 - Sayı 01 Sayı 01 Sayı 01

Hayalperest Yayınevi'nden Hayata Renk Katan Kitaplar

SANAT KURAMLARI, SİNEMA, FOTOĞRAF, MODA, MİMARLIK, MÜZİK VE DAHA FAZLASI İÇİN:

www.hayalperestkitap.com

18 x 24 cm, 225 Sayfa
Renkli, Kuşe Kâğıt,
Sert Kapak

Sanatçı Mektupları

Leonardo da Vinci'den David Hockney'e,

Salvador Dalı, Frida Kahlo, Michelangelo Buonarroti, Vincent van Gogh, Rembrandt van Rijn, Andy Warhol ve daha nice usta sanatçıların birbirlerine, dönemin ünlü sanatçılarına, hamilerine, ailelerine ve sevgiilerine yazdıkları mektuplarından özenle seçilmiş hazine niteliğinde bir kaynak sunuyor. Tematik bir düzen izleyen mektuplar, sanatçıların aşk hayatına, gündelik ve sanatıyla yaşamına ışık tutarken, ünlü eserlerinin üretim ve sergi aşamasının arka planında yaşananlara odaklanıyor.

Tarihsel arka plan bilgisi içeren metinlerle de desteklenen mektuplar, okurları sanat dünyasında renkli bir yolculuğa çıkarıyor.

15 x 23 cm, 208 Sayfa,
Renkli, 1. Hamur Kâğıt,
Karton Kapak

Rengin Etkileşimi,

Modernizmin etkileyici sanatçılarından ve eğitimcilerinden, Josef Albers'in renklerle yaptığı deneysel çalışmalar hakkındaki notlarını bir araya getiriyor. Renklerin birbirleriyle, geometrik şekillerle ve malzemeyle ilişkilerini, birbirlerini nasıl etkilediklerini örneklerle ve yalın bir dille anlatan Albers, kendine özgü renk sistemleriyle küresel boyutta sanat dünyasını etkileyen fikirlerini herkesle paylaşıyor. Renk üzerine yazılmış en önemli metinlerden biri olan *Rengin Etkileşimi*, halen okurlarını etkilemeyi sürdürüyor.

Emniyet Evleri Mah. Çelebi Mehmet Sok. No:3/A 4, Levent Kağıthane / İstanbul Tel: (0212) 270 00 20 Faks: (0212) 270 00 90

/ hayalperestyaninevi

/ hayalperestyaninevi

www.hayalperestkitap.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Desem ki sen benim için,
Hava kadar lazım,
Ekmek kadar mübarek,
Su gibi aziz bir şeysin;
Nimettensin, nimettensin!
Desem ki...
İnan bana sevgilim inan,
Evimde şenliksin,
bahçemde bahar;
Ve soframda
en eski şarap.
Ben sende yaşıyorum,
Sen bende
hüküm sürmekteisin...

CAHİT SITKI TARANCI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

